

FOSTERING EDUCATION AND
INCLUSION OF DISADVANTAGED
REFUGEE AND MIGRANT LEARNERS

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΝΤΟΡΩΝ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

πληροφορίες του έργου

Τίτλος του έργου

3STEPS - Fostering Education and Inclusion of Disadvantaged Refugee and Migrant Learners

Ακρωνύμιο Έργου

3STEPS

Αριθμός έργου

612176-EPP-1-2019-1-AT-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Δικαιούχος Οργανισμός

Project Coordinator - Asociación Caminos, Spain

Συνεργάτες του έργου

- CESIE, Italy
- ALDA, France
- Symplexis, Greece
- Mozaik, Turkey

Πρώθηση της Εκπαίδευσης
και της Ενσωμάτωσης
Προσφύγων και Μεταναστών
Εκπαιδευόμενων

Αριθμός έργου 612176-EPP-1-2019-1-AT-EPPKA3-IPI-SOC-IN

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΝΤΟΡΩΝ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	5
2. Περίληψη Μεθοδολογίας	5
3. Περίληψη Εκπαίδευσης	7
4. Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα	8
5. Πρόγραμμα	9
6. Ενότητες Εκπαίδευσης	12
7. Εργαλεία εκπαίδευσης	23
8. Περαιτέρω Ανάγνωση	52
9. Πηγές	53
10. Παράρτημα - Κατευθυντήριες Γραμμές για την Προώθηση της Διαπολιτισμικής Κατανόησης και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης	54
Θεωρητικό υπόβαθρο	55
1. Απόπειρα ορισμού του πολιτισμού	55
2. Διαπολιτισμικές εκπαιδεύσεις στην τρέχουσα συζήτηση	56
3. Σύσταση για δράση	57
Αναπτυξιακό Μοντέλο Διαπολιτισμικής Ευαισθησίας	
4. Τα θεμέλια της συμμετοχικότητας	59

1. Εισαγωγή

Το 3STEPS είναι ένα έργο συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση και περιλαμβάνει ένα πρόγραμμα μικτής καθοδήγησης που στοχεύει στην ενσωμάτωση των μεταναστών και προσφύγων στο εκπαιδευτικό και επαγγελματικό σύστημα της χώρας υποδοχής τους, παρέχοντάς τους βασικές δεξιότητες και γνώσεις. Για να επιτευχθεί αυτό, το 3STEPS χρησιμοποιεί δύο μεθοδολογίες που έχουν χρησιμοποιηθεί επιτυχώς στο παρελθόν. Πιο συγκεκριμένα τις μεθοδολογίες «Βασική Εκπαίδευση» και το «I came Now» που περιορίζουν τις σχολικές διαρροές ατόμων με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο.

Το παρόν εγχειρίδιο εισάγει τους μέντορες στα ακόλουθα θέματα:

- στον ορισμό της καθοδήγησης (mentoring),
- στην κλασική και στη μικτή καθοδήγηση,
- στα ρίσκα και στις ευκαιρίες που παρέχουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης,
- πολιτισμός και πολιτισμικό σοκ
- στη διαπολιτισμική κατανόηση και στην κοινωνική ενσωμάτωση,
- στη προσωπική ανάπτυξη και στη βελτίωση των δεξιοτήτων,
- στη συναισθηματική και ψυχική υγεία.

Οι δραστηριότητες που παρουσιάζονται σε αυτό το εγχειρίδιο ολοκληρώνονται σε 12 ώρες δια ζώσης εκπαίδευσης. Επίσης, περιλαμβάνουν κάποιες επιπρόσθετες διαδικτυακές συνεδρίες που μπορούν να εφαρμοστούν από τους μέντορες.

2. Περίληψη Μεθοδολογίας

Οι μέντορες θα προωθήσουν την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου που καθοδηγούν μέσω της μίξης δύο διαφορετικών μεθόδων: της δια ζώσης καθοδήγησης και της διαδικτυακής καθοδήγησης. Μέσω αυτών των μεθόδων θα στοχεύσουν στο να δημιουργήσουν ένα ασφαλές και υποστηρικτικό περιβάλλον για τα άτομα που καθοδηγούν και να τους προσφέρουν τις κατάλληλες δεξιότητες. Για την επίτευξη αυτού, θα πρέπει να εκπαιδευτούν σε διαφορετικά επίπεδα.

Το πιο σημαντικό βήμα για την εκπαίδευση των μεντόρων είναι η κατανόηση του ρόλου τους και η διασφάλιση μιας αποτελεσματικής σχέσης με τους ανθρώπους που καθοδηγούν: η δημιουργία μιας σχέσης εμπιστοσύνης, η ανάπτυξη ικανοτήτων χειρισμού δύσκολων καταστάσεων και η ξεκάθαρη οριοθέτηση των ρόλων.

Είναι επίσης σημαντικό να δοθεί έμφαση στις απαραίτητες δεξιότητες και στα εργαλεία που χρειάζονται στη μικτή μάθηση: ψηφιακές δεξιότητες για διαδικτυακή επικοινωνία με τους ανθρώπους, κριτική σκέψη για την

κατανόηση πολιτισμικών ζητημάτων, διαπολιτισμικά θέματα που αφορούν στην κοινωνική ενσωμάτωση, δεξιότητες που βοηθούν στην ανάπτυξη και υποστήριξη της ψυχικής και συναισθηματικής υγείας των ανθρώπων που καθοδηγούν.

3. Περίληψη Εκπαίδευσης

Η Εκπαίδευση των Μεντόρων αρχίζει με την εισαγωγή σε βασικές έννοιες όπως γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα αποκτηθούν κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.

Η εκπαίδευση διαρκεί δύο μέρες (6,5 ώρες κάθε μέρα) και καλύπτει συνολικά 11 ενότητες.

Αυτές οι ενότητες που περιγράφονται με λεπτομέρεια παρακάτω (διάρκεια, στόχος και τα υλικά που χρειάζονται) συνοψίζονται ως εξής:

1. Εισαγωγή και γνωριμία με τους άλλους
2. Τι είναι η καθοδήγηση (mentoring) ;
3. Αποτελεσματική σχέση μέντορα-καθοδηγούμενου
4. Μικτή καθοδήγηση και διαδικτυακά εργαλεία καθοδήγησης
5. Ανακεφαλαίωση και οδηγίες για τις διαδικτυακές εργασίες
6. Αναστοχασμός και ασκήσεις τόνωσης
7. Πολιτισμός και πολιτισμικό σοκ
8. Διαπολιτισμική κατανόηση και κοινωνική ενσωμάτωση
9. Προσωπική ανάπτυξη και δεξιότητες ζωής
10. Στήριξη της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας μέσω καθοδήγησης
11. Συμπεράσματα και επόμενα βήματα

Για κάθε μία από αυτές τις εκπαιδευτικές ενότητες παρουσιάζονται διαφορετικές δραστηριότητες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους μέντορες κατά τη διάρκεια του προγράμματος καθοδήγησης.

4. Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα

Γνώσεις	Δεξιότητες	Ικανότητες
Γνώσεις για το έργο 3STEPS και εκπαίδευση μεντόρων	Επικοινωνιακές δεξιότητες για την έκφραση των απόψεων και την παρουσίαση ευρημάτων	Ικανότητα κατανόησης της σκοπιμότητας της καθοδήγησης και στήριξης του καθοδηγούμενου σε διαφορετικές φάσεις της ζωής τους.
Γνώσεις για την κλασική και μικτή καθοδήγηση. Γνώσεις για τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που παρέχουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης	Δεξιότητες καθοδήγησης κατά την ενδυνάμωση της αποτελεσματικής σχέσης μέντορα-καθοδηγούμενου	Επίγνωση των προστατευτικών παραγόντων. Τρόπος χειρισμού μιας κατάστασης σε περίπτωση που γίνει κάποια αποκάλυψη. Τι πρέπει να κάνει ο μέντορας
Γνώσεις και θετική ανάπτυξη και δεξιότητες ζωής	Ψηφιακές δεξιότητες για επικοινωνία με τους καθοδηγούμενους μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης	Ικανότητα αυτοαξιολόγησης και αναστοχασμού προκαθορισμένων αντιλήψεων, αξιών, ικανοτήτων και στόχων
Γνώσεις για την υποστήριξη της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας	Δεξιότητες κριτικής σκέψης κατά τη συζήτηση με τους συναδέλφους	Ικανότητα υποστήριξης των συναισθηματικών και ψυχικών αναγκών των καθοδηγούμενων
Γνώσεις για τον πολιτισμό και τη διαπολιτισμική εκπαίδευση	Δεξιότητες ζωής κατά την ασχολία με τις δραστηριότητες καθοδήγησης	Επίγνωση των παραγόντων που σχετίζονται με τη μετανάστευση και τα παγκόσμιων ζητήματα.
Εξοικείωση με τους βασικούς παράγοντες που διαμορφώνουν τη μετανάστευση.	Δεξιότητες αναγνώρισης πολιτισμικών διαφορών	Επίγνωση του πολιτισμικού εαυτού του ίδιου αλλά και των άλλων
Γνώσεις για την ποικιλομορφία, την ενσωμάτωση, τον κοινωνικό αποκλεισμό, την ένταξη και τις οικογενειακές αξίες διαπολιτισμικής συνύπαρξης (ισότητα, ενσυναίσθηση, ενδιαφέρον)	Δεξιότητες ανοιχτής ακρόασης διαφορετικών απόψεων με υπομονή	Ικανότητα διαχωρισμού των διαφορετικών μοντέλων συνύπαρξης (από τον διαχωρισμό στην ένταξη)
Γνώσεις για τις Ευρωπαϊκές αξίες, όπως ανθρώπινα δικαιώματα, αξιοπρέπεια, ισότητα και ένταξη Γνώσεις για το μοντέλο Διαπολιτισμικής Ευαισθησίας (M. Bennett) και το Μοντέλο Διαπολιτισμικής Επάρκειας (T. Cross)	Δεξιότητες παρατήρησης μοτίβων συμπεριφοράς που προκαλούν διαχωρισμούς και διακρίσεις	Επίγνωση των διαπολιτισμικών δεξιοτήτων και των αδυναμιών του
		Ικανότητα σεβασμού, αποδοχής και εκτίμησης άλλων πολιτισμών Ικανότητα θετικής αξιολόγησης διαφορετικών αξιών και συμπεριφορών και προσαρμογή σε αυτές
		Ικανότητα εφαρμογής διαπολιτισμικών μοντέλων
		Ικανότητα οριοθέτησης κατά του αποκλεισμού και των διακρίσεων
		Ικανότητα έκφρασης ενδιαφέροντος για τους ανθρώπους γύρω μας
		Ικανότητα σύνδεσης και δημιουργίας σχέσεων με ανθρώπους με διαφορετικό υπόβαθρο μέσω του ενδιαφέροντος και της εμπιστοσύνης.

5. Πρόγραμμα

(Η εκπαίδευση διαρκεί δύο μέρες . Μπορείτε να βρείτε επιπρόσθετο χρήσιμο υλικό στη σελίδα του 3STEPS στο διαδίκτυο (<https://3steps.eu>))

ΗΜΕΡΑ 1

Διάρκεια/Χρόνος	Θέμα	Δραστηριότητες
1 ώρα	1. Εισαγωγή και γνωριμία με τους άλλους	Δραστηριότητα 1 - Πού βρίσκομαι;
1 ώρα 40 λεπτά	2. Τι είναι η καθοδήγηση;	Δραστηριότητα/ Εργαλείο 2 - Ορισμός καθοδήγησης Δραστηριότητα/ Εργαλείο 3 - Σκέφτομαι τον μέντορά μου Δραστηριότητα/ Εργαλείο 4 - Ακούω με προσοχή Δραστηριότητα/ Εργαλείο 5 - Ο τέλειος μέντορας
1 ώρα 40 λεπτά	3. Αποτελεσματική σχέση μέντορα-καθοδηγούμενου	Δραστηριότητα/ Εργαλείο 6 - Αρχές για τη σχέση Δραστηριότητα/ Εργαλείο 7 - Εδραίωση εμπιστοσύνης Δραστηριότητα/ Εργαλείο 8 - Όρια Δραστηριότητα/ Εργαλείο 9 - Προστασία σχέσεων
1 ώρα 50 λεπτά	4. Μικτή καθοδήγηση και διαδικτυακά εργαλεία καθοδήγησης	Δραστηριότητα/ Εργαλείο 10 - Εισαγωγή στα κοινωνικά δίκτυα Δραστηριότητα/ Εργαλείο 11 - Χρήση και κίνδυνοι των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

20 λεπτά	5. Ανακεφαλαίωση και οδηγίες για τις διαδικτυακές εργασίες	Διαδικτυακές εργασίες: Δραστηριότητα/ Εργαλείο 12 - Αυτοαξιολόγηση και αυτοαντίληψη Δραστηριότητα/ Εργαλείο 13 - Οι καθοδηγούμενοι ανακαλύπτουν τους στόχους τους Δραστηριότητα/ Εργαλείο 14 - Μοντέλα Συνύπαρξης Δραστηριότητα/ Εργαλείο 15 - Ευκαιρία - Ικανότητα - Αξιοπρέπεια
----------	--	---

ΗΜΕΡΑ 2

Διάρκεια/Χρόνος	Θέμα	Δραστηριότητες
20 λεπτά	6. Επεξεργασία όσων συζητήθηκαν στην προηγούμενη ενότητα	Δραστηριότητα/ Εργαλείο 16 - Πολιτισμική Παρατήρηση
1 ώρα	7. Η έννοια «πολιτισμός» και πολιτισμικό σοκ	Δραστηριότητα/ Εργαλείο 17 - Εξερεύνηση αξιών και πολιτισμικού περιβάλλοντος
2 ώρας 30 λεπτά	8. Διαπολιτισμική κατανόηση και Κοινωνική Ένταξη	Δραστηριότητα/ Εργαλείο 18 - Ωραία Ομιλία Δραστηριότητα/ Εργαλείο 19 - Πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα εργασίας και μάθησης Δραστηριότητα/ Εργαλείο 10 - Είμαι τουρίστας Δραστηριότητα/ Εργαλείο 21 - Υπουργείο όλων των ανθρώπων Δραστηριότητα/ Εργαλείο 22 - Ανταποκρίσου μην αντιδράς

1 ώρα 10 λεπτά	9. Προσωπική ανάπτυξη και δεξιότητες ζωής	<p>Δραστηριότητα/ Εργαλείο 23 - Καταιγισμός ιδεών για την εδραίωση εμπιστοσύνης</p> <p>Δραστηριότητα/ Εργαλείο 24 - Δεξιότητες ζωής στην καθοδήγηση</p> <p>Δραστηριότητα/ Εργαλείο 25 - Διδασκαλία δεξιοτήτων Ζωής</p>
1 ώρα 30 λεπτά	10. Υποστήριξη της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας μέσω καθοδήγησης	<p>Δραστηριότητα/ Εργαλείο 26 - Σχετικά με την συναισθηματική και ψυχική υγεία</p> <p>Δραστηριότητα/ Εργαλείο 27 - Βελτίωση της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας</p> <p>Δραστηριότητα/ Εργαλείο 28 - Συζητώντας για τη συναισθηματική και την ψυχική υγεία με έναν καθοδηγούμενο.</p>
20 λεπτά	11. Συμπεράσματα και επόμενα βήματα	<p>Διαδικτυακές εργασίες:</p> <p>Δραστηριότητα/ Εργαλείο 29 - Ποιοι κανόνες απαιτούνται για μια σωστά δομημένη καθοδήγηση;</p> <p>Δραστηριότητα/ Εργαλείο 30 - Χαρτογράφηση της κοινότητας</p> <p>Δραστηριότητα/ Εργαλείο 31 - Αν ο κόσμος ήταν ένα χωριό 100 ανθρώπων</p> <p>Δραστηριότητα/ Εργαλείο 32 - Τα 6 στάδια του Bennett</p>

6. Ενότητες Εκπαίδευσης

Αριθμός Ενότητας	1
Όνομα Ενότητας	Εισαγωγή και γνωριμία με τους άλλους
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες θα ενημερωθούν για το έργο 3STEPS και για την εκπαίδευση μεντόρων • Οι συμμετέχοντες θα βελτιώσουν τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες παρουσιάζοντας ταυτόχρονα τους εαυτούς τους, τις προσδοκίες τους και τις ανησυχίες τους
Διάρκεια	60 λεπτά
Υλικά/Πόροι	Λάπτοπ, βίντεο προβολέας, πίνακες παρουσιάσεων (flip chart), χαρτάκια σημειώσεων, σκονί ή σελοτέιπ
Δραστηριότητες	Δραστηριότητα 1
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής καλωσορίζει και συστήνεται στους συμμετέχοντες. Έπειτα σε κυκλική διάταξη κάθε συμμετέχοντα συστήνεται, κάνοντας μια αναφορά στον εαυτό του. Ζητείται από κάθε συμμετέχοντα να γράψει σε ένα χαρτάκι τις προσδοκίες του, τις ανησυχίες του και τον τρόπο που θα συμβάλει στην εκπαίδευση. Το χαρτί αυτό μπορεί να το κολλήσει στον πίνακα παρουσιάσεων. Ο εκπαιδευτής μπορεί να ομαδοποιήσει τα σχόλια ανάλογα με το περιεχόμενο. Κατόπιν ο εκπαιδευτής, διαβάζει τα πιο ενδιαφέροντα σχόλια και δίνει την ευκαιρία σε όλους τους συμμετέχοντες να εκφράσουν τη γνώμη τους. Τότε ο εκπαιδευτής προσκαλεί όλους τους συμμετέχοντες να ολοκληρώσουν τη Δραστηριότητα 1 – Πού βρίσκομαι; για να μάθουμε καλύτερα τον εαυτό μας και τους άλλους.</p> <p>Μετά τη δραστηριότητα, ο εκπαιδευτής παρουσιάζει τα θέματα που θα καλυφθούν κατά τη διάρκεια της διήμερης εκπαίδευσης.</p> <p>Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει το έργο 3STEPS, την ιστοσελίδα του έργου, παρέχοντας μια περίληψη των δραστηριοτήτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Ακολουθεί συζήτηση με τις ερωτήσεις των συμμετεχόντων.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	NA
Περαιτέρω εργασίες	NA

Αριθμός Ενότητας	2
Όνομα Ενότητας	Τι είναι η καθοδήγηση (mentoring) ;
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες θα κατανοήσουν και θα βρίσκονται σε θέση να ορίσουν την καθοδήγηση. • Οι συμμετέχοντες θα αποκτήσουν γνώση των ρόλων και των καθηκόντων ενός μέντορα. • Οι συμμετέχοντες θα κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά και τις δεξιότητες που είναι χρήσιμες στην καθοδήγηση. • Οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να εξασκήσουν τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες.
Διάρκεια	100 λεπτά
Υλικά/Πόροι/Tools	Πίνακας παρουσιάσεων (flip chart) , στυλό, χαρτάκια σημειώσεων
Δραστηριότητες	Δραστηριότητες 2, 3, 4 και 5
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής εξηγεί ότι σε αυτό το κομμάτι της εκπαίδευσης αναλυθεί ο ρόλος του καθοδηγητή (mentor). Θα παρουσιαστούν κατάλληλοι και ακατάλληλοι ρόλοι για τους καθοδηγητές, τα χαρακτηριστικά και τις δεξιότητες που εμπλέκονται στην καθοδήγηση και θα δοθούν ευκαιρίες στους συμμετέχοντες να εξασκήσουν τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες.</p> <p>Ο εκπαιδευτής πρέπει να αρχίσει με τη Δραστηριότητα 2 - “Ορισμός της καθοδήγησης” που έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να σκεφτούν τι είναι η καθοδήγηση.</p> <p>Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής υλοποιεί την Δραστηριότητα 3 - “Σκέφτομαι τον μέντορα μου” για να προβληματιστούν σχετικά με τα κύρια προσόντα και τα χαρακτηριστικά ενός μέντορα.</p> <p>Έπειτα ο εκπαιδευτής προχωρά στη Δραστηριότητα 4 - “Ακούω με προσοχή” για να δείξει πόσο σημαντική είναι η ακρόαση στην καθοδήγηση και στη στήριξη των συμμετεχόντων .</p> <p>Μετά το πέρας της Δραστηριότητας 4, ο εκπαιδευτής συνεχίζει με την τελική Δραστηριότητα 5 - “Ο τέλειος μέντοράς μου”, η οποία επιτρέπει στους συμμετέχοντες να συζητήσουν σε ομάδες τις πιο σημαντικές ιδιότητες ενός μέντορα και να σκεφτούν τι έμαθαν από αυτή τη δραστηριότητα.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	Ο εκπαιδευτής πρέπει να είναι εξοικειωμένος με την έννοια της καθοδήγησης, τους ρόλους του μέντορα και τις ιδιότητες, ώστε να ενισχύει τις συζητήσεις και να ενημερώνει τους συμμετέχοντες.
Περαιτέρω εργασίες	Στους συμμετέχοντες πρέπει να έχουν δοθεί οι ορισμοί πριν την εκπαίδευση για τη διαδικτυακή ατομική μελέτη. Δείτε την ενότητα “Περαιτέρω Ανάγνωση” για προτάσεις. Δείτε το Τμήμα 5 και 11 για επιπλέον διαδικτυακές ασκήσεις.

Αριθμός Ενότητας	3
Όνομα Ενότητας	Αποτελεσματική σχέση μέντορα- καθοδηγούμενου
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες θα συζητήσουν για τα βασικά στοιχεία της αποτελεσματικής και ασφαλούς σχέσης μέντορα- καθοδηγούμενου. • Οι συμμετέχοντες θα κατανοήσουν την ανάγκη βασικών κανόνων και ορίων. • Οι συμμετέχοντες θα αποκτήσουν γνώσεις για τρόπους παρέμβασης σε περίπτωση που κάποιος καθοδηγούμενος τους εμπιστευτεί ένα μυστικό.
Διάρκεια	100 λεπτά
Υλικά/Πόροι/Tools	Πίνακες παρουσιάσεων (flip chart) , χαρτί, στυλό
Δραστηριότητες	Δραστηριότητες 6, 7, 8 και 9
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής αρχίζει αυτή την ενότητα εξηγώντας αφού συμφωνηθεί με τον καθοδηγούμενο ένα σύνολο βασικών κανόνων, τους οποίους θα τηρούν και οι δύο πλευρές. Σε περίπτωση δυσκολιών και προβλημάτων θα μπορούσαν να ανατρέξουν σε αυτούς τους βασικούς κανόνες. Προτείνεται να γίνει συζήτηση πάνω σε αυτούς τους κανόνες και να συμφωνηθούν. Κάτι τέτοιο είναι μπορεί να οδηγήσει στην αποφυγή παρεξηγήσεων</p> <p>Γενικές οδηγίες για αυτούς τους κανόνες θα δοθούν από τον επικεφαλής του έργου ή τον συντονιστή των μεντόρων πριν την εκπαίδευση και μπορεί να συμφωνηθούν επιπλέον κανόνες εφόσον και οι δύο πλευρές είναι σύμφωνες με αυτό.</p> <p>) μέντορας και ο καθοδηγούμενος μπορούν επίσης να συμφωνήσουν να αλλάξουν τους βασικούς κανόνες οποιαδήποτε στιγμή.</p> <p>Έπειτα ο εκπαιδευτής εφαρμόζει τη Δραστηριότητα 6 – “Αρχές για τη σχέση” και συζητά τις σημαντικές αρχές μιας αποτελεσματικής και λειτουργικής σχέσης μέντορα-καθοδηγούμενου.</p> <p>Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής προχωρά στη Δραστηριότητα 7 – “Εδραίωση εμπιστοσύνης” για να μιλήσει σχετικά με το τι μπορεί να κάνει ένας μέντορας για να δημιουργήσει μια σχέση εμπιστοσύνης με τον καθοδηγούμενο του.</p> <p>Κατόπιν ο εκπαιδευτής υλοποιεί τη Δραστηριότητα 8 – “Όρια” που αφορά τα όρια της σχέσης μέντορα-καθοδηγούμενου.</p> <p>Τέλος, ο εκπαιδευτής υλοποιεί τη Δραστηριότητα 9 – “Ενδυνάμωση των σχέσεων” για να συζητήσει με τους συμμετέχοντες τη σημασία της προστασίας και τρόπους παρέμβασης σε περίπτωση που κάποιος καθοδηγούμενος τους εμπιστευτεί ένα μυστικό.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	NA
Περαιτέρω εργασίες	Δείτε τις ενότητες 5 και 11 για επιπρόσθετες διαδικτυακές ασκήσεις.

Αριθμός Ενότητας	4
Όνομα Ενότητας	Μικτή καθοδήγηση και διαδικτυακά εργαλεία καθοδήγησης
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> Οι συμμετέχοντες θα μάθουν τι σημαίνει μικτή μάθηση και πώς να χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης
Διάρκεια	110 λεπτά
Υλικά/Πόροι/Tools	What Υλικά/Πόροι/resources are required, including tools from below
Δραστηριότητες	10 και 11
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής εισαγάγει την έννοια της μικτής καθοδήγησης, εξηγώντας ότι η μικτή καθοδήγηση σημαίνει. Γίνονται προσωπικές συζητήσεις μεταξύ του μέντορα και του καθοδηγούμενου και η επικοινωνία ενισχύεται με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, Google plus, etc.), έτσι ώστε να ξεπεραστούν τα εμπόδια και να συνεχιστεί η συνεργασία.</p> <p>Ο εκπαιδευτής μπορεί να παρουσιάσει σύντομα μερικές πληροφορίες για τη μικτή καθοδήγηση και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιώντας υλικό από το πρόγραμμα "Tandem Now".</p> <p>Έπειτα, ο εκπαιδευτής υλοποιεί τη Δραστηριότητα 10 "Εισαγωγή στα κοινωνικά δίκτυα" για να ξεκινήσει συζήτηση σχετικά με τα κοινωνικά δίκτυα και τη σημασία τους στη σημερινή κοινωνία..</p> <p>Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής προχωρά στη Δραστηριότητα 11 - "Χρήση και κίνδυνοι των μέσων κοινωνικής δικτύωσης" για να παρουσιάσει στους συμμετέχοντες πώς να αντιμετωπίζουν τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που παρέχουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.</p> <p>Η ενότητα ολοκληρώνεται με μια συζήτηση σχετικά με το πώς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να ενισχύσουν την καθοδήγηση και πώς οι μέντορες μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν θετικά..</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	Ο εκπαιδευτής πρέπει να είναι εξοικειωμένος με το πρόγραμμα "Tandem Now" και την έννοια της Μικτής καθοδήγησης.
Περαιτέρω εργασίες	NA

Αριθμός Ενότητας	5
Όνομα Ενότητας	Ανακεφαλαίωση και οδηγίες για τις διαδικτυακές εργασίες
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> Οι συμμετέχοντες θα χρησιμοποιήσουν όσα έμαθαν και θα βελτιώσουν τις ικανότητες κριτικής σκέψης.
Διάρκεια	20 λεπτά
Υλικά/Πόροι/Tools	Χαρτάκια σημειώσεων (post-it), στυλό
Δραστηριότητες	Δραστηριότητες 12, 13, 14 και 15
Περιγραφή	<p>Η ενότητα αυτή στοχεύει στη σύντομη περίληψη των θεμάτων που έχουν ήδη καλυφθεί. Οι συμμετέχοντες συζητούν τις εντυπώσεις τους και εκφράζουν σχόλια. Ο εκπαιδευτής ζητά από κάθε συμμετέχοντα να απαντήσει 3 ερωτήσεις και να τις γράψει στο χαρτάκι.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τι κρατάω από αυτή τη μέρα; - Για ποιο θέμα θα ήθελα να ξέρω περισσότερα; - Τι δεν μου είναι ακόμα ξεκάθαρο; <p>Στη συνέχεια ο εκπαιδευτής μπορεί να ρωτήσει αν κάποιος θέλει να τα μοιραστεί κάποια σκέψη με τους υπόλοιπους.. και μαζεύει τα χαρτάκια για την αξιολόγηση. Τα σχόλια των συμμετεχόντων θα καθοδηγήσουν τον εκπαιδευτή στην προσαρμογή των επόμενων ενοτήτων σύμφωνα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα της ομάδας.</p> <p>Αφού ο εκπαιδευτής συλλέξει τα σχόλια των συμμετεχόντων μπορεί να παρουσιάσει μια εργασία στο Moodle (στο διαδίκτυο) την οποία οι συμμετέχοντες θα ολοκληρώσουν στο σπίτι. (Δραστηριότητες 12-15)</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	NA
Περαιτέρω εργασίες	<p>Διαδικτυακές εργασίες (δείτε τις διαδικτυακές ενότητες του έργου 3 Steps):</p> <p>Δραστηριότητα 12 - Αυτοαξιολόγηση και αυτοαντίληψη</p> <p>Δραστηριότητα 13 - Οι καθοδηγούμενοι ανακαλύπτουν τους στόχους τους</p> <p>Δραστηριότητα 14 - Μοντέλα Συνύπαρξης</p> <p>Δραστηριότητα 15 - Ευκαιρίες - Ικανότητες - Αξιοπρέπεια</p>

Αριθμός Ενότητας	6
Όνομα Ενότητας	Επεξεργασία όσων συζητήθηκαν στην προηγούμενη ενότητα και ασκήσεις
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • □ Οι συμμετέχοντες θα συζητήσουν τι έμαθαν στην προηγούμενη ενότητα. • □ Οι συμμετέχοντες θα λάβουν μέρος σε ασκήσεις που σκοπό έχουν ώστε να κινητοποιηθούν για τις επόμενες δραστηριότητες.
Διάρκεια	20 λεπτά
Υλικά/Πόροι/Tools	Στυλό, χαρτί, αντικείμενα που μπορούν να φορεθούν ή/και να ανταλλαχθούν εύκολα μεταξύ της ομάδας, παρέχοντας έτσι περισσότερες επιλογές
Δραστηριότητες	16
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής αρχίζει αυτή την ενότητα με μια περίληψη των θεμάτων που καλύφθηκαν την προηγούμενη μέρα. Ο εκπαιδευτής συλλέγει τα σχόλια των συμμετεχόντων ζητώντας τους να συμπληρώσουν κάρτες με ιδέες/αμφιβολίες/ερωτήσεις ανοιχτού τύπου και προσθέτοντάς τις στις 4 περιοχές που αντιπροσωπεύουν τα διαφορετικά θέματα των διαδικτυακών εργασιών.</p> <p>Έπειτα ο εκπαιδευτής υλοποιεί τη Δραστηριότητα 16 - "Πολιτισμική Παρατήρηση" για να προετοιμάσει τους συμμετέχοντες για την επόμενη ενότητα και να ενθαρρύνει την εκπαίδευσή τους.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	NA
Περαιτέρω εργασίες	NA

Αριθμός Ενότητας	7
Όνομα Ενότητας	Οι έννοιες «πολιτισμός» και «πολιτισμικό σοκ»
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες θα διερευνήσουν τις προκαταλήψεις τους και τις βαθιές κοινωνικές τους αξίες. • Οι συμμετέχοντες θα κατανοήσουν και θα αναγνωρίσουν τις αξίες, τα πιστεύω και τις προκαταλήψεις τους.
Διάρκεια	60 λεπτά
Υλικά/Πόροι/Tools	Εκτυπωμένες φωτογραφίες, μπλε πινέζα, φύλλα χαρτί, λευκό χαρτί παρουσιάσεων/λευκός πίνακας και στυλό/μαρκαδόροι
Δραστηριότητες	17
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής εξηγεί στους συμμετέχοντες ότι οι άνθρωποι βλέπουν τον κόσμο και καταλαβαίνουν τα πάντα γύρω τους από την οπτική του δικού τους «πολιτισμικού πλαισίου». Το πολιτισμικό πλαίσιο είναι το σύνολο των αντιλήψεων, των κανόνων, των αξιών, των προκαταλήψεων, των μοντέλων και των πρακτικών που αποκτιούνται κατά τη διάρκεια της ζωής και γίνονται “τα γυαλιά” μέσα από τα οποία αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο και συμπεριφερόμαστε. Η άσκηση αυτή χρησιμοποιείται ως κομμάτι της εκπαίδευσης την αλληλεπίδραση. Αναπτύχθηκε από έναν Γαλλικό φορέα και βασίστηκε στη μεθοδολογία των Κρίσιμων Συμβάντων του κοινωνικού ψυχολόγου Margalit Cohen Emericque.</p> <p>Ο εκπαιδευτής καθοδηγεί τους συμμετέχοντες κατά τη Δραστηριότητα 17 και συντονίζει τη συζήτηση για τα στερεότυπα και τον πολιτισμό.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	Ο εκπαιδευτής πρέπει να είναι έτοιμος να συντονίσει και να καθοδηγήσει τη συζήτηση από την οποία μπορεί να προκύψουν πληροφορίες που σχετίζονται με τα πολιτισμικά στερεότυπα.
Περαιτέρω εργασίες	Δείτε το Τμήμα 5 και 11 για επιπλέον διαδικτυακές ασκήσεις.

Αριθμός Ενότητας	8
Όνομα Ενότητας	Διαπολιτισμική κατανόηση και Κοινωνική Ένταξη
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες θα μάθουν για τον πολιτισμό, θα καταλάβουν τι είναι η διαπολιτισμική κατάρτιση και η κοινωνική ένταξη και ποια είναι τα μοντέλα συνύπαρξης, Διαπολιτισμικής Ευαισθητοποίησης και Ετοιμότητας. • Οι συμμετέχοντες θα βρίσκονται σε θέση να ορίσουν την ένταξη και τον αποκλεισμό. • Οι συμμετέχοντες θα βρίσκονται σε θέση να χρησιμοποιήσουν συμπεριληπτική γλώσσα.
Διάρκεια	150 λεπτά
Υλικά/Πόροι/Tools	This segment can be delivered without any specific material required, having in mind that participants are prepared for the session και have read και listened the material indicated in the tools before the interacting with their mentor/ trainer during mentoring / training. However, it is recommended to have internet connection και a computer or laptop to search for additional sources, such as music, maps, etc.
Δραστηριότητες	18, 19, 20, 21, 22
Περιγραφή	Οι συμμετέχοντες ενημερώνονται για την διαπολιτισμική επικοινωνία και τρόπους ενίσχυσης της κοινωνικής ένταξης. Το Παράρτημα παρέχει περισσότερες πληροφορίες και λεπτομέρειες. Προτείνεται η χρήση του χρονοδιαγράμματος μέσα στο Παράρτημα και η προσαρμογή των δραστηριοτήτων σύμφωνα με το προφίλ των συμμετεχόντων.
Πρόσθετες παρατηρήσεις	Οι πηγές επιλέχθηκαν το 2021 και αποτελεί ευθύνη του εκπαιδευτή να χρησιμοποιήσει πρόσφατες πηγές.
Περαιτέρω εργασίες	Δείτε την Ενότητα 5 και 11 για επιπλέον διαδικτυακές ασκήσεις.

Αριθμός Ενότητας	9
Όνομα Ενότητας	Προσωπική ανάπτυξη και δεξιότητες ζωής
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες θα καταλάβουν την έννοια της θετικής ανάπτυξης. • Οι συμμετέχοντες θα μάθουν πώς αναπτύσσονται οι δεξιότητες ζωής.
Διάρκεια	70 λεπτά
Υλικά/Πόροι/Tools	Χαρτί για πίνακα παρουσιάσεων (flip chart) /λευκός πίνακας και στυλό/μαρκαδόροι
Δραστηριότητες	Δραστηριότητες 23, 24 και 25
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής υλοποιεί τη Δραστηριότητα 23 – “Καταιγισμός ιδεών για τη δημιουργία σχέσης εμπιστοσύνης”. Με βάση αυτή την άσκηση ο μέντορας συζητήσει για το τι μπορεί να κάνει ο ίδιος για να δημιουργήσει μια σχέση εμπιστοσύνης με τον καθοδηγούμενο του. Ο εκπαιδευτής εξηγεί την έννοια της θετικής ανάπτυξης και τη σημασία της. Έπειτα ο εκπαιδευτής προχωρά στη Δραστηριότητα 24 – “Δεξιότητες ζωής στην καθοδήγηση” για να στηρίξει τους συμμετέχοντες στη διερεύνηση του ποιες δεξιότητες ζωής μπορούν να αναπτυχθούν κατά την καθοδήγηση.</p> <p>Στο τέλος, ο εκπαιδευτής προχωρά στη Δραστηριότητα 25 – “Διδασκαλία δεξιοτήτων Ζωής” για τη διερεύνηση στρατηγικών που μπορούν να εφαρμόσουν για να διδάξουν ή να προωθήσουν τις δεξιότητες ζωής. Ο εκπαιδευτής ολοκληρώνει αυτή την ενότητα ζητώντας από τους συμμετέχοντες να συνοψίσουν αυτά που έμαθαν.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	NA
Περαιτέρω εργασίες	NA

Αριθμός Ενότητας	Segment 10
Όνομα Ενότητας	Υποστήριξη της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας μέσω καθοδήγησης
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μέντορες να μπορούν να βοηθήσουν στην υποστήριξη της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας των καθοδηγούμενους τους. • Οι συμμετέχοντες να σκεφτούν τις επιπτώσεις της κακής ψυχικής υγείας σε όλους τους τομείς της ζωής τους.
Διάρκεια	70 λεπτά
Υλικά/Πόροι/Tools	Χαρτί για πίνακα παρουσιάσεων/λευκός πίνακας και στυλό/μαρκαδόροι
Δραστηριότητες	Δραστηριότητες 26, 27 και 28
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής ξεκινά αυτή την ενότητα με μια συζήτηση σχετικά με τον ορισμό της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας. Ο εκπαιδευτής μπορεί να αναφερθεί στη Δραστηριότητα 26 - "Σχετικά με την συναισθηματική και ψυχική υγεία" για τη διευκλυσση της συζήτησης.</p> <p>Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής υλοποιεί τη Δραστηριότητα 27 - "Βελτίωση της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας" για να επιτρέψει στους συμμετέχοντες να σκεφτούν πώς μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας των καθοδηγούμενων τους, καθώς και της ψυχικής τους ανθεκτικότητας.</p> <p>Κατόπιν, ο εκπαιδευτής προχωρά στη Δραστηριότητα 28 - "Συζητώντας για τη συναισθηματική και την ψυχική υγεία με έναν καθοδηγούμενο" για τη διερεύνηση πιθανών τρόπων ή προσεγγίσεων σχετικά με την συναισθηματική και ψυχική υγεία.</p> <p>Στο τέλος, ο εκπαιδευτής τονίζει ότι ως μέντορες μπορεί και οι ίδιοι να χρειαστούν υποστήριξη και θα πρέπει να αναζητήσουν αυτή τη υποστήριξη πρώτα από τον εκπαιδευτή τους.</p> <p>Στο τέλος της ενότητας ο εκπαιδευτής συνοψίζει τις σκέψεις και τις απόψεις που εκφράστηκαν.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	Ο εκπαιδευτής πρέπει να είναι εξοικειωμένος με τις έννοιες της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας, την ψυχική ανθεκτικότητα και στρατηγικές για την υποστήριξη της συναισθηματικής και ψυχικής του υγείας. Η ενότητα «Περαιτέρω Ανάγνωση» παρέχει πιο πολλές πληροφορίες.
Περαιτέρω εργασίες	NA

Αριθμός Ενότητας	11
Όνομα Ενότητας	Συμπεράσματα και επόμενα βήματα
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> Οι συμμετέχοντες θα επεξεργαστούν όσα έμαθαν και θα αξιολογήσουν τη διαδικασία. Με αυτή τη μεθοδολογία ενισχύσουν τις δεξιότητες κριτικής σκέψης.
Διάρκεια	20 λεπτά
Υλικά/Πόροι/Tools	Χαρτί για πίνακα παρουσιάσεων/λευκός πίνακας και στυλό/μαρκαδόροι
Δραστηριότητες	<p>Δραστηριότητες 29, 30, 31 και 32</p> <p>Ο εκπαιδευτής συζητά για τα θέματα που καλύφθηκαν κατά τη διάρκεια της διήμερης εκπαίδευσης. Για την τελική αξιολόγηση, ο εκπαιδευτής καλεί τους συμμετέχοντες να χωριστούν σε ομάδες των τριών ατόμων και να σκεφτούν τις παρακάτω ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Επιτύχετε το στόχο και τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα της ενότητας ; Υπήρχε αρκετός χρόνος για να καλυφθεί το περιεχόμενο; Θα αλλάζατε κάτι αν συμμετείχατε ξανά σε αυτή την ενότητα ; Χρειάζεστε επιπλέον υποστήριξη για να επιτύχετε τους στόχους σας στις επόμενες ενότητες; <p>Έπειτα ο εκπαιδευτής καλεί όλους τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τις σκέψεις τους με την ομάδα.</p> <p>Ο εκπαιδευτής εισάγει τις επιπλέον διαδικτυακές δραστηριότητες (Δραστηριότητα 29 – “Ποιοι κανόνες απαιτούνται για μια καλά διαρθρωμένη καθοδήγηση” ; Δραστηριότητα 30 – “Χαρτογράφηση της κοινότητας”, Δραστηριότητα 31– “Αν ο κόσμος ήταν ένα χωριό 100 ανθρώπων”, Δραστηριότητα 32 – “Τα 6 στάδια του Bennett”) και ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να τις εφαρμόσουν ατομικά (ή σε ομάδες αν συμφωνήσουν με άλλους συμμετέχοντες).</p> <p>Ο εκπαιδευτής ολοκληρώνει τη ενότητα με μια περίληψη των προσεχών δραστηριοτήτων. Δίνεται χρόνος για τη συζήτηση ερωτήσεων. Ο εκπαιδευτής δίνει τα στοιχεία επικοινωνίας του για περαιτέρω υποστήριξη.</p>
Περιγραφή	
Πρόσθετες παρατηρήσεις	Ο εκπαιδευτής μπορεί να δώσει στους συμμετέχοντες τα πιστοποιητικά συμμετοχής, αν θεωρεί ότι αυτό είναι βοηθητικό.
Περαιτέρω εργασίες	<p>Δραστηριότητα 29 – “Ποιοι κανόνες απαιτούνται για μια καλά διαρθρωμένη καθοδήγηση”</p> <p>Δραστηριότητα 30 – “Χαρτογράφηση της κοινότητας”</p> <p>Δραστηριότητα 31– “Αν ο κόσμος ήταν ένα χωριό 100 ανθρώπων”</p> <p>Δραστηριότητα 32 – “Τα 6 στάδια του Bennett”</p>

7. Εργαλεία εκπαίδευσης

Αριθμός Δραστηριότητας	1
Ονομασία Δραστηριότητας	Πού βρίσκομαι;
Τύπος Δραστηριότητας	Ασκήσεις γνωριμίας
Διάρκεια	20 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • ☐ Οι συμμετέχοντες γνωρίζονται μεταξύ τους • ☐ Οι συμμετέχοντες θα σκεφτούν τις προτιμήσεις και τις συνθήκες που νοιώθουν άνετα.
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής δημιουργεί 3 ομόκεντρους κύκλους στη μέση του δωματίου (λάβετε υπόψιν τις διαστάσεις του δωματίου - αν η δραστηριότητα εφαρμοστεί διαζώσης).</p> <p>Οι άνθρωποι στέκονται έξω από τον τρίτο κύκλο και ακούν τον εκπαιδευτή που εξηγεί τι σημαίνουν οι 3 περιοχές των κύκλων. Η εξωτερική περιοχή είναι η περιοχή «πανικού», ο κύκλος στη μέση είναι η περιοχή «πρόκληση» και ο τρίτος και μικρότερος κύκλος είναι η περιοχή «άνεση». Ο εκπαιδευτής αναφέρει μια δραστηριότητα ή ένα θέμα, π.χ. «Ορειβασία». Κάθε συμμετέχοντας αποφασίζει που θέλει να τοποθετήσει τον εαυτό του ανάλογα με αυτό που λέει ο εκπαιδευτής: στον εξωτερικό κύκλο αν νιώθει πανικό, στον μεσαίο κύκλο αν το βλέπει σαν πρόκληση και στον εσωτερικό κύκλο αν η ιδέα της ανάβασης σε βουνό τον καθησυχάζει. Ο κάθε ένας πρέπει να εξηγήσει τον τρόπο που νιώθει για κάθε δραστηριότητα με βάση την εμπειρία του. Ο εκπαιδευτής πρέπει να διασφαλίσει ότι συμμετέχουν όλοι.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	Ο εκπαιδευτής πρέπει να σκεφτεί εκ των προτέρων άλλες δραστηριότητες που μπορεί να χρησιμοποιήσει.

Αριθμός	2
Ονομασία Δραστηριότητας	Ορισμός καθοδήγησης
Τύπος Δραστηριότητας	Δραστηριότητα σε ζευγάρια
Διάρκεια	30 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • The participants will reflect on their understanding of a mentoring • The participants will improve their communication skills as working in pairs and presenting the outcomes in a big group
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής λέει στον κάθε συμμετέχοντα να σκεφτεί και να γράψει 4 ρήματα που περιγράφουν την καθοδήγηση. Έπειτα συζητάνε με το ζευγάρι τους και συμφωνούν σε 4 από αυτά τα ρήματα. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής λέει στους συμμετέχοντες να βρουν άλλο ζευγάρι και να συμφωνήσουν σε 4 ρήματα. Σύμφωνα με αυτά τα ρήματα γράφουν έναν ορισμό της καθοδήγησης. Ο εκπαιδευτής δίνει 20 λεπτά να γίνει αυτή η διαδικασία και κάθε ομάδα έχει 10 λεπτά για να παρουσιάσει τον ορισμό της για την καθοδήγηση στους.</p> <p>Στο τέλος της δραστηριότητας ο εκπαιδευτής εξηγεί ότι η καθοδήγηση μπορεί να είναι μια ασαφής έννοια, καθώς οι συμμετέχοντες μπορεί να σκεφτούν διάφορους ορισμούς. Ο εκπαιδευτής μπορεί να εξηγήσει ότι η καθοδήγηση λαμβάνει χώρα σε πολλά περιβάλλοντα όπως οι επιχειρήσεις, οι αθλητικές δραστηριότητες, τα σχολεία, η επαγγελματική κατάρτιση.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να είναι εξοικειωμένος με τους διαφορετικούς ορισμούς της καθοδήγησης.

Αριθμός Δραστηριότητας	3
Ονομασία Δραστηριότητας	Σκέφτομαι τον μέντορα μου
Τύπος Δραστηριότητας	Άσκηση αναστοχασμού
Διάρκεια	20 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> □ Οι συμμετέχοντες σκέφτονται τις εμπειρίες τους από κάποιο μέντορα στη ζωή τους καθώς και τις δεξιότητες και ιδιότητες που πιστεύουν πως είχαν. <p>Ο εκπαιδευτής λέει ότι η καθοδήγηση χρησιμοποιείται σε νέους που «βρίσκονται σε κίνδυνο» για να αντιμετωπιστούν προβληματικές συμπεριφορές στα σχολεία και που κινδυνεύουν να μείνουν εκτός του εκπαιδευτικού συστήματος. Οι μέντορες παρέχουν επίσης καθοδήγηση για τις ακαδημαϊκές σπουδές. Τα προγράμματα καθοδήγησης φέρνουν τους ανθρώπους πιο κοντά σε πιο έμπειρους ανθρώπους, ώστε οι νέοι να έχουν κάποιον να στραφούν όταν χρειάζονται συμβουλές.</p> <p>Ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν έναν μέντορα (ή έναν άνθρωπο που θαυμάζουν ή σέβονται) στη ζωή τους. Ζητά από τους συμμετέχοντες να γράψουν τις σκέψεις τους σχετικά με τις παρακάτω ερωτήσεις (10 λεπτά):</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Ποιος ήταν ο ρόλος του μέντορα στη ζωή σας; (Π.χ. Δάσκαλος, γονιός, προπονητής κ.λ.π.) □ Μπορείτε να δώσετε παραδείγματα ενός αποτελεσματικού μέντορα; □ Ποιες βασικές ιδιότητες ή χαρακτηριστικά θαυμάζετε περισσότερο σε αυτόν τον άνθρωπο; □ Τι επίδραση έχει αυτός ο άνθρωπος πάνω σας; <p>Μετά από 10 λεπτά, ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τις εμπειρίες τους με την ομάδα. Μπορεί να προταθεί ο χωρισμός σε μικρότερες ομάδες για την ανταλλαγή διαφορετικών απόψεων. Στο τέλος, τα σχόλια μπορούν να ανακοινωθούν στον πίνακα.</p> <p>Ενώ οι συμμετέχοντες διεξάγουν την άσκηση, ο εκπαιδευτής κινείται στο χώρο και, ακούει και απαντά σε ερωτήσεις.</p>
Περιγραφή	
Πρόσθετες παρατηρήσεις	Ο εκπαιδευτής μπορεί να γράψει τις ερωτήσεις στον πίνακα παρουσιάσεων, ώστε να μπορούν να τις βλέπουν οι συμμετέχοντες σε όλη τη διάρκεια της δραστηριότητας.

Αριθμός Δραστηριότητας	4
Ονομασία Δραστηριότητας	Ακούω με προσοχή
Τύπος Δραστηριότητας	Ομαδική δραστηριότητα
Διάρκεια	20 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> □ Οι συμμετέχοντες θα αναπτύξουν την ενεργητική ακρόαση – ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του μέντορα
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να σταθούν σε έναν κύκλο και τους δίνει ένα γνώριμο θέμα να συζητήσουν (αυτό μπορεί να είναι οποιοδήποτε θέμα διαλέξουν, μπορεί να διαλέξουν κάτι σχετικό με την εκπαίδευση ή τη μετανάστευση, ο εκπαιδευτής μπορεί να αφήσει τους συμμετέχοντες να διαλέξουν το θέμα).</p> <p>Έπειτα, ο εκπαιδευτής διαλέγει έναν συμμετέχοντα για να αρχίσει να μιλάει για το θέμα. Σε ένα προκαθορισμένο σημείο, ο εκπαιδευτής λέει να σταματήσει και ο επόμενος συμμετέχοντας πρέπει να συνεχίσει την τελευταία πρόταση του προηγούμενου συμμετέχοντα, αρχίζοντας με τις τελευταίες λέξεις που ανέφερε. Αυτό γίνεται μέχρι να τελειώσει ο κύκλος. Ο εκπαιδευτής, ύστερα, ζητά από τους συμμετέχοντες να παραμείνουν όρθιοι στον κύκλο. Ο εκπαιδευτής αναφέρει τους συμμετέχοντες που πρέπει να συνεχίσουν το επόμενο κομμάτι της δήλωσης και να διαλέξουν συμμετέχοντες από τον κύκλο να συνεχίσουν τη δήλωση.</p> <p>Ο εκπαιδευτής λέει στους συμμετέχοντες να ακούσουν με πολλή προσοχή τι λένε όλοι οι συμμετέχοντες και όχι μόνο ο συμμετέχοντας πριν από αυτούς.</p> <p>Στη συνέχεια ο εκπαιδευτής συζητά με όλη την ομάδα σχετικά με το πόσο καλά ή όχι πήγε η δραστηριότητα. Ήταν δύσκολη η ακρόαση και η κατανόηση των πληροφοριών;</p> <p>Ο εκπαιδευτής πρέπει να εξηγήσει τη σημασία της ενεργητικής ακρόασης στην καθοδήγηση και να υπογραμμίσει ότι αποτελεί μια βασική δεξιότητα για τις διαπροσωπικές σχέσεις.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	NA

Αριθμός Δραστηριότητας	5
Ονομασία Δραστηριότητας	Ο τέλειος μέντοράς μου
Τύπος Δραστηριότητας	Ομαδική δραστηριότητα
Διάρκεια	20 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> □ Οι συμμετέχοντες θα μάθουν για τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει ένας μέντορας. □ Οι συμμετέχοντες θα βελτιώσουν τις δεξιότητες επικοινωνίας και ομαδικότητας.
Περιγραφή	<p>Μετά τη Δραστηριότητα 4 – “Ακούω με προσοχή”, ο εκπαιδευτής χωρίζει τους συμμετέχοντες σε ομάδες. Ο εκπαιδευτής εξηγεί στους συμμετέχοντες ότι πρέπει να ζωγραφίσουν σε ένα χαρτί έναν άνθρωπο/μέντορα. Οι συμμετέχοντες πρέπει να γράψουν όλα τα χαρακτηριστικά που πιστεύουν ότι πρέπει να έχει ένας μέντορας. Πρέπει να τονίσουν τα σημεία του σώματος σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά που νομίζουν ότι πρέπει να έχει ένας μέντορας (π.χ. Αν ένας μέντορας πρέπει να περπατάει πολύ, οι συμμετέχοντες πρέπει να ζωγραφίσουν στον άνθρωπο μεγάλα πόδια και παπούτσια για περπάτημα και πρέπει να προσθέσουν σχόλια. Θα μπορούσαν να ζωγραφίσουν μεγάλα αφτιά για να δείξουν ότι ένας μέντορας χρειάζεται να είναι καλός ακροατής ή μια μεγάλη καρδιά για να δείξουν ότι δείχνει κατανόηση). Ο εκπαιδευτής ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να είναι δημιουργικοί και αυθόρμητοι. Ο εκπαιδευτής δίνει 20 λεπτά στους συμμετέχοντες για τη ζωγραφιά και την ομαδική συζήτηση.</p> <p>Έπειτα, η κάθε ομάδα παρουσιάζει τη ζωγραφιά και τα σχόλια που έχει γράψει. Ο εκπαιδευτής σχολιάζει και συζητά με την ομάδα.</p> <p>Πρόκειται για μια άσκηση για το κλείσιμο της ενότητας και ο εκπαιδευτής μπορεί να διευκολύνει τη συζήτηση για τις βασικές δεξιότητες και τα χαρακτηριστικά ενός μέντορα.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	NA

Αριθμός Δραστηριότητας	6
Ονομασία Δραστηριότητας	Αρχές για τη σχέση
Τύπος Δραστηριότητας	Ομαδική δραστηριότητα
Διάρκεια	30 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> □ Οι συμμετέχοντες θα κατανοήσουν τις βασικές αρχές μιας αποτελεσματικής σχέσης μέντορα και καθοδηγούμενου.
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής εξηγεί ότι αυτή η δραστηριότητα εστιάζει στην αποτελεσματική σχέση μέντορα-καθοδηγούμενου</p> <p>Ο εκπαιδευτής τοποθετεί χαρτιά στον πίνακα παρουσιάσεων, μαρκαδόρους και στυλό γύρω στην αίθουσα. Λέει στους συμμετέχοντες να χωριστούν σε ομάδες των τριών ατόμων και να συζητήσουν έτσι ώστε να συμφωνήσουν σε μια λίστα βασικών κανόνων που μπορεί να είναι χρήσιμοι για τις σχέσεις μέντορα-καθοδηγούμενου. Αφήνει 20 λεπτά για τη συζήτηση. Έπειτα, ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να κάνουν κάποια σχόλια και να αιτιολογήσουν τις επιλογές τους.</p> <p>Η σχετική συζήτηση πρέπει να περιλαμβάνει κάποια από τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Οι βασικοί κανόνες που οριοθετούν τη σχέση και μπορούμε να ανατρέξουμε σε αυτούς σε περίπτωση που προκύψουν προβλήματα και δυσκολίες. - Οι βασικοί κανόνες παρέχουν ασφάλεια και αποτελεσματικότητα. - Οι βασικοί κανόνες παρέχουν αυξημένη σαφήνεια σχετικά με τα όρια που αφορούν τη σχέση μέντορα-καθοδηγούμενου. <p>10 λεπτά για τη συζήτηση.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	NA

Αριθμός Δραστηριότητας	7
Ονομασία Δραστηριότητας	Δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης
Τύπος Δραστηριότητας	Άσκηση ανταλλαγής ιδεών
Διάρκεια	15 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> □ Οι συμμετέχοντες μαθαίνουν τι μπορεί να κάνει ένας μέντορας για να κερδίσει την εμπιστοσύνη και για να δημιουργήσει μια καλή σχέση με τον καθοδηγούμενο. <p>Ο εκπαιδευτής αρχίζει τη δραστηριότητα χρησιμοποιώντας την ακόλουθη ερώτηση: "Τι μπορεί να κάνει ένας μέντορας για να κερδίσει την εμπιστοσύνη και για να δημιουργήσει μια καλή σχέση με τον καθοδηγούμενο;"</p> <p>Ο εκπαιδευτής σημειώνει όλα τα σχόλια στον πίνακα παρουσιάσεων και τα προσεγγίζει με βάση τα παρακάτω σημεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Συνέπεια - Η παρουσία σε κάθε συνάντηση στην ώρα σας και το να δείχνετε ότι κάνετε το καλύτερο δυνατό για να βρείτε λύσεις αποδεικνύει στον καθοδηγούμενο σας ότι νοιάζεστε και ότι είναι άξιοι να τους νοιάζεται κάποιος. - Υποστηρικτικός όχι Αυταρχικός /η - Είστε ο ενήλικας στη ζωή του καθοδηγούμενου που είναι πάντα εκεί για εκείνους - χωρίς να τους λέτε τι να κάνουν. Οι γονείς τους μπορεί να τους κάνουν κήρυγμα ή να τους πειθαρχούν - θυμηθείτε πως δεν είστε οι γονείς τους και ότι μερικές φορές οι νέοι θέλουν να περνούν καλά. Έχοντας αυτό στο μυαλό σας, αναπτύξετε τη σχέση μαζί τους με το να κάνετε πλάκα και να περνάτε καλά. Βρίσκεστε εκεί για να τους βοηθήτε και να τους συμβουλευέτε, όμως αν παρέχετε συνεχώς συμβουλές η σχέση μπορεί να είναι δύσκολη καθώς μπορεί να σας βλέπουν σαν αυταρχική φιγούρα. - Φερθείτε σαν Πρότυπο - Δώστε το καλό παράδειγμα. Με το να γίνεται μέντορας, επιδεικνύεται ένα χαρακτηριστικό - το ότι νοιάζεστε για τον άλλο άνθρωπο, τον καθοδηγούμενο σας. Άλλες πτυχές του να είσαι θετικό πρότυπο περιλαμβάνουν: να είσαστε αξιόπιστοι, να είστε άμεσοι - να ανταποκρίνεστε στα τηλεφωνήματα και τα email όσο πιο γρήγορα μπορείτε, να έχετε θετική στάση και διάθεση, να δείχνετε αμεροληψία και να δείχνετε στον καθοδηγούμενο σας ότι θα κάνετε ότι μπορείτε για να βοηθήσετε.
Περιγραφή	

- Κάνετε Προτάσεις για Δραστηριότητες
- Από την αρχή, κάποιιο καθοδηγούμενοι θα έχουν προτάσεις για το τι μπορείτε να κάνετε μαζί, όμως άλλοι μπορεί όχι, οπότε κάποιος καθοδηγούμενος μπορεί να χρειάζεται κάποια καθοδήγηση από μέρους σας στην αρχή. Αν ο καθοδηγούμενος σας δεν είναι σίγουρος για το τι μπορεί να κάνει, μπορείτε να αρχίσετε να του δίνετε ποικιλία επιλογών δραστηριοτήτων, «Εδώ υπάρχουν μερικά πράγματα που μπορούμε να κάνουμε μαζί. Ποιο σου φαίνεται καλό;».

- Να Είστε Έτοιμος να Βοηθήσετε - Ως μέντορας βρίσκεστε εκεί για να βοηθήσετε τον καθοδηγούμενο σας όταν δυσκολεύεται με κάποιο πρόβλημα. Να είστε εκεί για τον καθοδηγούμενο σας όταν σας χρειάζεται και να ξεκαθαρίσετε ότι θέλετε να τον/την βοηθήσετε. Μη διορθώνετε τα προβλήματά τους για εκείνους, αλλιώς μπορεί αυτό να τους γίνει συνήθεια. Κάντε τους ερωτήσεις και βοηθήστε τους τα λύσουν μόνοι τους το πρόβλημά τους. Ως μέντορας, περιγράψτε πώς αντιμετωπίσατε και ξεπεράσατε κάποιο παρόμοιο πρόβλημα. Διασφαλίστε ότι ο καθοδηγούμενος σας έχει μπορεί να λάβει αποφάσεις. Επικοινωνήστε με τον καθοδηγούμενο σας για να δείτε αν προοδεύουν και αν δούλεψε η λύση τους.

Στη συνέχεια ο εκπαιδευτής ρωτά τους συμμετέχοντες αν μπορούν να σκεφτούν κάτι άλλο που μπορούν να κάνουν για να δημιουργήσουν μια καλή σχέση. Δώστε 15 λεπτά για αυτή τη Δραστηριότητα.

NA

Αριθμός Δραστηριότητας	8
Ονομασία Δραστηριότητας	Όρια
Τύπος Δραστηριότητας	Ομαδική δραστηριότητα
Διάρκεια	25 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> Οι εκπαιδευόμενοι θα καταλάβουν τα όρια της σχέσης μέντορα- καθοδηγούμενου.
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής μπορεί να υλοποιήσει τα σενάρια 1-4 που παρέχονται παρακάτω.</p> <p>Ο εκπαιδευτής λέει στους συμμετέχοντες να χωριστούν σε ομάδες και να αναπτύξουν κατάλληλες απαντήσεις για κάθε σενάριο (20 λεπτά). Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τις απαντήσεις με όλη την ομάδα. Το επίκεντρο της συζήτησης πρέπει να είναι η χρήση αυτών των παραδειγμάτων για να δείξουν πως πρέπει να υπάρχουν ξεκάθαρα όρια στις σχέσεις μέντορα- καθοδηγούμενου από την αρχή.</p> <ul style="list-style-type: none"> Σενάριο 1 - Ο καθοδηγούμενος σας σας κάνει προσωπικές ερωτήσεις για ναρκωτικά, αλκοόλ και σεξ. Απάντηση Παράδειγμα: Πληροφορήστε τον καθοδηγούμενο ότι αυτό δεν έχει να κάνει με τον ρόλο του και ότι δεν βρίσκεστε εκεί για να συζητήσετε τη δική σας προσωπική ζωή. (Κάποιοι οργανισμοί παραθέτουν στα συμφωνητικά με τους μέντορες ότι δεν τους επιτρέπεται να συνάπτουν σχέσεις με τους καθοδηγούμενους. Αυτό θα μπορούσε να είναι λόγος απομάκρυνσης του μέντορα από το πρόγραμμα). Σενάριο 2 - Ο καθοδηγούμενος σας κοροϊδεύει συνεχώς και κάνει σχόλια για την εμφάνισή σας. Απάντηση Παράδειγμα: Πείτε στον καθοδηγούμενο ότι βρίσκεστε εκεί για να τον βοηθήσετε και ότι δεν μπορείτε να ανεχτείτε να σας κοροϊδεύουν. Δώστε τους να καταλάβουν πως αν αυτό συνεχιστεί δεν θα έχετε άλλη επιλογή από το να ενημερώσετε κάποιο πρόσωπο ευθύννης(δασκάλα/ο, διευθυντή, γονιό κ.λ.π.) και να διακόψετε τη σχέση μέντορα- καθοδηγούμενου. Σενάριο 3 - Ο προστατευόμενός σας σας διακόπτει όταν προσπαθείτε να κάνετε τις δραστηριότητες μαζί τους και δεν υπακούει σε οποιαδήποτε οδηγία δίνετε. Απάντηση Παράδειγμα: Πείτε στον καθοδηγούμενο ότι βρίσκεστε εκεί για να τον βοηθήσετε και ότι η συμπεριφορά του/της είναι ασεβής απέναντί σας και προκαλεί ταραχή στους υπολοίπους. Δώστε τους να καταλάβουν πως αν αυτό συνεχιστεί δεν θα έχετε άλλη επιλογή από το να ενημερώσετε κάποιο πρόσωπο με εξουσία (δασκάλα/ο, διευθυντή, γονιό κ.λ.π.) και να διακόψετε τη σχέση μέντορα-προστατευόμενου.

- *Σενάριο 4 - Ο προστατευόμενός σας ασκεί εκφοβισμό σε κάποιο άλλο μέλος ομάδας.*
- *Απάντηση Παράδειγμα: Ενημερώστε τον καθοδηγούμενο ότι κάθε άτομο έχει το δικαίωμα να του φέρονται με σεβασμό. Δώστε τους να καταλάβουν πως αν αυτό συνεχιστεί δεν θα έχετε άλλη επιλογή από το να ενημερώσετε κάποιο πρόσωπο ευθύνης (δασκάλα/ο, διευθυντή, γονιό κ.λπ.) και να διακόψετε τη σχέση μέντορα-προστατευόμενου.*

• Έπειτα ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να σχολιάσουν τις απαντήσεις τους και να τις συζητήσουν με ολη την ομάδα. Ο εκπαιδευτής πρέπει να τονίσει ότι η δημιουργία βασικών κανόνων μαζί με τους καθοδηγούμενους είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος διασφάλισης μιας καλής και αποτελεσματικής σχέσης. Ο εκπαιδευτής ενημερώνει τους συμμετέχοντες ότι υπάρχει το ενδεχόμενο να γίνει η σχέση μέντορα-προστατευόμενου εξαιρετικά προσωπική και εξηγεί τι μπορεί να γίνει σε μια τέτοια περίπτωση. Δώστε 25 λεπτά για αυτή τη δραστηριότητα.

Ο εκπαιδευτής είναι ελεύθερος να αναπτύξει σενάρια που ταιριάζουν καλύτερα στην ομάδα του.

Ο εκπαιδευτής θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τα ακόλουθα σημεία για να εξηγήσει τι πρέπει να κάνει ο μέντορας αν η σχέση γίνει πολύ προσωπική.

- Μείνετε πιστοί στους βασικούς κανόνες που έχετε θεσπίσει.
- Αν νιώσετε αμήχανα με μια κατάσταση που περιλαμβάνει εσάς και τον καθοδηγούμενο σας, θυμηθείτε τα όρια που θέσατε και ότι πρέπει να προστατέψετε και τη δική σας ακεραιότητα αλλά και του καθοδηγούμενου σας.
- Αν δεν νιώθετε άνετα ή ανησυχείτε για τη σχέση σας με τον καθοδηγούμενο σας θα πρέπει να ενημερώσετε τον οργανισμό / φορέα με τον οποίο συνεργάζεστε και να συζητήσετε για εναλλακτικό μέντορα.

Αριθμός Δραστηριότητας	9
Όνομασία Δραστηριότητας	Διαφύλαξη σχέσεων
Τύπος Δραστηριότητας	Ομαδική δραστηριότητα
Διάρκεια	30 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> Οι συμμετέχοντες θα μάθουν για τη σημασία της διαφύλαξης των σχέσεων και την αντιμετώπιση των αποκαλύψεων στη σχέση μέντορα-καθοδηγούμενου.
Περιγραφή	<p>Αρχικά ο εκπαιδευτής ρωτά τους συμμετέχοντες σε τι πιστεύουν ότι αναφέρεται η προστασία. Γιατί χρειαζόμαστε προστασία; Έπειτα ο εκπαιδευτής εισάγει τους συμμετέχοντες στα βασικά της προστασίας, όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> Τα σχολεία ή οι οργανισμοί που δουλεύουν με νέους πρέπει να έχουν πολιτική προστασίας Μην υπόσχετε εμπιστευτικότητα σε κανέναν καθοδηγούμενο Οτιδήποτε σας φοβίζει αναφέρετέ το Κρατήστε σημειώσεις! Θα πρέπει να έχετε καθαρό ποινικό μητρώο πριν σας επιτραπεί να δουλέψετε με νέους. <p>Κατόπιν ο εκπαιδευτής ανατρέχει στα σενάρια 5-8 που παρέχονται παρακάτω και ζητάει από τους συμμετέχοντες να χωριστούν σε ομάδες και να αναπτύξουν κατάλληλες απαντήσεις σε κάθε σενάριο (20 λεπτά). Ο εκπαιδευτής, ύστερα, ζητά από τους συμμετέχοντες να δώσουν αναφορά στη μεγάλη ομάδα.</p> <p>Η συζήτηση επικεντρώνεται στα παρακάτω παραδείγματα για την επισήμανση της σημασίας και την κατάλληλη αντιμετώπιση των αποκαλύψεων στις σχέσεις μέντορα-καθοδηγούμενου.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Σενάριο 5 - Ο καθοδηγούμενος σας λέει ότι θέλει να σας πει κάτι με την υπόσχεση ότι δεν θα το πείτε σε κανέναν. • Απάντηση Παράδειγμα: Ευχαριστήστε τον καθοδηγούμενο που σας εμπιστεύθηκε για μια τόσο ευαίσθητη πληροφορία. Ωστόσο, πληροφορήστε τον ότι δεν μπορείτε να υποσχεθείτε πως θα κρατήσετε όλες τις πληροφορίες ιδιωτικές. Ενημερώστε τον πως είστε υποχρεωμένος να ενημερώσετε κάποια αρχή (αστυνομία, σχολείο, διευθυντή) αν νομίζετε πως βρίσκεται σε κίνδυνο, ότι πρόκειται να βλάψει άλλους ή έχει διαπράξει έγκλημα. - Σενάριο 6 - Ο καθοδηγούμενος σας λέει πως θέλει να παρατήσει το σχολείο και σας ζητά να μην το πείτε σε κανέναν.

- Απάντηση Παράδειγμα: Ευχαριστήστε τον καθοδηγούμενο που σας εμπιστεύτηκε. Αυτό είναι κάτι που δεν χρειάζεται να αναφέρετε. Αυτή η πληροφορία δεν δείχνει πως το άτομο βρίσκεται σε κίνδυνο ή ότι μπορεί να βλάψει άλλους. Ωστόσο, συζητήστε μαζί του για να προσπαθήσετε να ενθαρρύνετε την παραμονή του στο σχολείο καθώς και να τον ενθαρρύνετε να συζητήσει αυτό το θέμα με τα μέλη της οικογενείας τους ή τους καθηγητές του.
- Σενάριο 7 - Ο καθοδηγούμενος σας σας ζητά να τον προσθέσετε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Τράβα φωτογραφία μαζί σας και την “ανεβάζει” στα κοινωνικά δίκτυα.
- Απάντηση Παράδειγμα: Μη δέχεστε ποτέ αίτημα φιλίας από καθοδηγούμενο σε οποιαδήποτε πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης. Ζητήστε από τον καθοδηγούμενο να αφαιρέσει τη φωτογραφία. Σημειώστε το συμβάν και αναφέρετέ το στους προϊσταμένους σας.
- Σενάριο 8 - Ο καθοδηγούμενος σας ζητά να τον/την γυρίσετε σπίτι με το αυτοκίνητο.
- Προτεινόμενη Απάντηση: Μην προσφερθείτε να γυρίσετε τον καθοδηγούμενο στο σπίτι. Μην βάλετε τον εαυτό σας σε μια ευάλωτη κατάσταση όπου βρίσκεστε μόνοι με τον καθοδηγούμενο. Προτείνετε να περιμένετε μαζί του μέχρι να έρθει κάποιος να τον πάρει ή να πάρει το λεωφορείο.

• Έπειτα ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να σχολιάσουν τις απαντήσεις τους και να συζητήσουν μαζί με την υπόλοιπη ομάδα. Ο εκπαιδευτής εξηγεί ότι αν και κάποιες από αυτές τις απαντήσεις μπορεί να φαίνονται αμήχανες ή εξαιρετικά προσεκτικές, αλλά είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της ασφάλειας τόσο του καθοδηγούμενου όσο και του μέντορα.

Η σχετική συζήτηση πρέπει να περιλαμβάνει (αλλά να μην περιορίζεται):

- Τους περιορισμούς της εμπιστευτικότητας
- Επίγνωση των διαδικασιών προστασίας του σχετικού οργανισμού/ φορέα και αναφορά οποιασδήποτε ανησυχίας.
- Τήρηση αρχείου όλων των αλληλεπιδράσεων (με λεπτομέρειες)

Ο εκπαιδευτής τονίζει ότι αν ο καθοδηγούμενος αποκαλύψει ευαίσθητες πληροφορίες στον μέντορά του, ο μέντορας πρέπει να νιώθει χαρούμενος που ο νέος νιώθει άνετα να το κάνει. Ταυτόχρονα πρέπει να εξηγήσει ότι θα τηρήσει όλους τους κανόνες για την προστασία και των δυο μελών και ότι πρέπει να αναφέρει / καταγγείλει οτιδήποτε αφορά την ασφάλεια τους. 30 λεπτά σε αυτή τη Δραστηριότητα..

Πρόσθετες παρατηρήσεις

Αυτά είναι μόνο προτεινόμενα σενάρια, ο εκπαιδευτής είναι ελεύθερος να αναπτύξει σενάρια που ταιριάζουν καλύτερα στην ομάδα της/του.

Οι κανόνες αυτοί διαφέρουν από χώρα σε χώρα - ο εκπαιδευτής πρέπει να συμβουλευτεί τι λέει ο νόμος της χώρας του/της για την προστασία και να ενημερώσει τους συμμετέχοντες.

Αριθμός Δραστηριότητας

10

Ονομασία Δραστηριότητας

Εισαγωγή στα κοινωνικά δίκτυα

Τύπος Δραστηριότητας

Ατομική δραστηριότητα

Διάρκεια

20 λεπτά

Εκπαιδευτικοί Στόχοι

- Οι συμμετέχοντες θα εξοικειωθούν με τη χρήση των ψηφιακών και κοινωνικών δικτύων στην καθημερινή τους ζωή.
- Οι συμμετέχοντες θα μάθουν να χειρίζονται τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (ιδιαίτερα το Facebook) και θα μάθουν πως να τα χρησιμοποιούν εποικοδομητικά και να αξιολογούν τους κινδύνους.

Ο εκπαιδευτής εξηγεί ότι στη βιβλιογραφία, οι άνθρωποι που δεν έχουν μεγαλώσει με τα νέα μέσα αποκαλούνται συχνά “ψηφιακοί μετανάστες”. Συνήθως, έχουν ελάχιστη γνώση του τι συμβαίνει στα κοινωνικά δίκτυα, δεν ενδιαφέρονται για αυτό και δεν έχουν αναπτύξει κριτική στάση απέναντι στο τι συμβαίνει στο διαδίκτυο. Όμως, ήδη για μεγάλο χρονικό διάστημα, η κοινωνική δικτύωση δεν αφορά μόνο στον ελεύθερο χρόνο. Παίζει όλο και μεγαλύτερο ρόλο στη δημόσια ζωή. Ο γενικότερος στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι να βρεθεί ένας εποικοδομητικός τρόπος χειρισμού των κοινωνικών δικτύων.

Ο εκπαιδευτής διαλέγει μερικές εικόνες και φωτογραφίες από το διαδίκτυο που αναφέρονται στο θέμα των κοινωνικών δικτύων και τις τοποθετεί στο πάτωμα. Έπειτα ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να διαλέξουν μια εικόνα και να μιλήσουν για τις εμπειρίες τους με το κοινωνικό δίκτυο.

Ο εκπαιδευτής αφήνει λίγο χρόνο για να μιλήσει ο κάθε συμμετέχοντας για τις εμπειρίες του/της.

Στο τέλος της δραστηριότητας, ο εκπαιδευτής εξηγεί τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των κοινωνικών δικτύων.

- Εναλλακτικά, αντί για εικόνες, ο εκπαιδευτής μπορεί να δείξει μια ταινία σχετική με τα κοινωνικά δίκτυα και να αρχίσει μετά μια συζήτηση για αυτή. Π.χ., Τι είναι τα κοινωνικά δίκτυα ; <http://www.youtube.com/watch?v=jQ8j3IHhn8A> SOCIAL MEDIA 2013: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑΣΕΙΣ: <http://www.youtube.com/watch?v=5yxuljHX09I> (μόνο στα Αγγλικά)

Πρόσθετες παρατηρήσεις

Αριθμός Δραστηριότητας	11
Ονομασία Δραστηριότητας	Χρήση και κίνδυνοι των μέσων κοινωνικής δικτύωσης
Τύπος Δραστηριότητας	Ομαδική δραστηριότητα
Διάρκεια	90 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες θα μάθουν για τους κινδύνους και τις ευκαιρίες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, ενώ ταυτόχρονα θα μάθουν πώς να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο. <p>Ο εκπαιδευτής εξηγεί τους κινδύνους από τη χρήση των κοινωνικών δικτύων. Οι συμμετέχοντες θα αναζητήσουν σχετικές πληροφορίες στο διαδίκτυο για τα οφέλη αλλά και για τους κινδύνους.</p> <p>Ο εκπαιδευτής χωρίζει τους συμμετέχοντες σε ομάδες (των 3-4 ατόμων). Η πρώτη εργασία είναι να αναζητήσουν τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που σχετίζονται με το Facebook (30 λεπτά). Μετά, κάθε ομάδα παρουσιάζει τα αποτελέσματα σε όλη την ομάδα.</p> <p>Κατόπιν, ο εκπαιδευτής εισάγει τη συζήτηση “Οφέλη και κίνδυνοι” και ενημερώνει τους συμμετέχοντες για να αρχίσουν τη συζήτηση χρησιμοποιώντας τα επιχειρήματα που προετοίμασαν οι μικρές ομάδες πριν για να πείσουν την υπόλοιπη ομάδα για τα οφέλη και τους κινδύνους (30 λεπτά).</p> <p>Μετά τη συζήτηση, ο εκπαιδευτής κάνει εισαγωγή στο παιχνίδι “Παγίδα”. Οι συμμετέχοντες πρέπει να βρουν τα αποτελέσματα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του παιχνιδιού. Ο εκπαιδευτής δίνει σε κάθε ομάδα έναν φάκελο όπου είναι γραμμένη μια ερώτηση. Έπειτα, η κάθε ομάδα απαντά την ερώτηση, γράφει τις απαντήσεις σε κάρτες και τις τοποθετεί στον φάκελο.</p> <p>2ος γύρος: Ο φάκελος δίνεται στην επόμενη ομάδα. Κάθε ομάδα θα πάρει έναν νέο φάκελο με μια ερώτηση. Η νέα ερώτηση στον φάκελο πρέπει ξανά να απαντηθεί κοινά από την ομάδα. Το αποτέλεσμα πρέπει ξανά να γραφτεί σε κάρτες και να τοποθετηθεί στον φάκελο. Θα γίνουν 4 γύροι συνολικά (ανάλογα το μέγεθος των ομάδων). Μετά τον τέταρτο γύρο, κάθε ομάδα έχει έναν φάκελο και τον ανοίγει. Κάθε ομάδα πρέπει να κάνει μια περίληψη των αποτελεσμάτων και να τα παρουσιάσει στη μεγαλύτερη ομάδα (30 λεπτά).</p>
Περιγραφή	
Πρόσθετες παρατηρήσεις	<p>Πιθανές ερωτήσεις που ο εκπαιδευτής μπορεί να συμπεριλάβει στους φακέλους είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Γιατί τα κοινωνικά δίκτυα όπως το Facebook είναι τόσο δημοφιλή; - Πώς μπορείς να προστατεύσεις τον εαυτό σου από τον διαδικτυακό εκφοβισμό; - Ποιους κινδύνους στο διαδίκτυο αναφέρουν συνήθως τα μέσα; - Πώς μπορείς να προστατεύσεις την ιδιωτικότητα σου στο Facebook; - Ποιοι λόγοι υπάρχουν για να μη φτιάξεις λογαριασμό στο Facebook;

Αριθμός Δραστηριότητας	16
Ονομασία Δραστηριότητας	Πολιτισμική κριτική
Τύπος Δραστηριότητας	Άσκηση
Διάρκεια	20 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> Οι συμμετέχοντες θα βελτιώσουν τις δεξιότητες παρατήρησης και θα αυξήσουν τις γνώσεις τους για τις πολιτισμικές πτυχές.
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής χωρίζει τους συμμετέχοντες σε δύο ομάδες και προχωρά στα παρακάτω βήματα: Συγκεντρώνει την πρώτη ομάδα, μπροστά από τη δεύτερη. Η δεύτερη ομάδα πρέπει να κοιτάξει την πρώτη για 5 λεπτά, εστιάζοντας στο πώς είναι ντυμένοι και σε λεπτομέρειες της εμφάνισής τους.</p> <p>Μετά από 5 λεπτά, η δεύτερη ομάδα φεύγει από την αίθουσα. Αφού φύγει, τα μέλη της πρώτης ομάδας πρέπει να αλλάξουν δέκα πράγματα πάνω τους, αλλά δεν μπορούν να αλλάξουν πράγματα που δεν φαίνονται.</p> <p>Όταν επιστρέψει η δεύτερη ομάδα, τα μέλη της παρατηρούν για 5 λεπτά τα μέλη της πρώτης ομάδας και σημειώνουν τις αλλαγές.</p> <p>Για εξοικονόμηση χρόνου, εναλλακτικά, οι συμμετέχοντες μπορούν να σταθούν πλάτη με πλάτη και πρέπει να περιγράψουν τα ρούχα και την εμφάνιση των άλλων.</p> <p>Οι δύο ομάδες αλλάζουν ρόλους και ακολουθούν τα ίδια βήματα.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	-

Αριθμός Δραστηριότητας	17
Όνομασία Δραστηριότητας	Άσκηση
Τύπος Δραστηριότητας	Ατομική και ομαδική δραστηριότητα
Διάρκεια	60 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> Οι συμμετέχοντες θα ερευνήσουν το πολιτισμικό τους πλαίσιο, τις αξίες και τις συνήθειες τους.
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες α μην δουν τις εικόνες στους τοίχους (Οι εικόνες μπορεί να έχουν κολληθεί ανάποδα στο τοίχο και κατόπιν να τις δουν).</p> <p>Έπειτα, ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να κοιτάξουν τις εικόνες και να διαλέξουν μία που τους προκαλεί τα πιο δυνατά συναισθήματα. Μπορεί να είναι θετικά ή αρνητικά, μας ενδιαφέρει μόνο η έντασή τους. Ο εκπαιδευτής ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να κάνουν τις επιλογές τους αυθόρμητα, σύμφωνα με το ένστικτο τους και όχι μετά από πολλή σκέψη.</p> <p>Είναι σημαντικό να αφήσει τους συμμετέχοντες να δουν τις εικόνες και να διαλέξουν μία. Όταν γίνει η επιλογή, οι συμμετέχοντες θα χρειαστεί να σταθούν μπροστά από την εικόνα που διάλεξαν.</p> <p>Τότε ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να πάρουν την επιλεγμένη εικόνα και να καθίσουν σε ένα τραπέζι. Ο εκπαιδευτής τους δίνει χαρτί και στυλό. Αν περισσότεροι από ένας έχουν διαλέξει την ίδια εικόνα, μπορούν να καθίσουν σε ένα τραπέζι ως μια μικρή ομάδα, αλλά πρέπει να δουλέψουν ατομικά.</p> <p>Οι συμμετέχοντες απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις στα χαρτιά τους, δουλεύοντας ατομικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιο/α είναι το στοιχείο/α της φωτογραφίας που προκάλεσε τα πιο έντονα συναισθήματα; • Περιγράψτε την εικόνα (μην την ερμηνεύσετε, μην κάνετε υποθέσεις, απλά περιγράψτε τι βλέπετε αντικειμενικά). • Ποια είναι τα συναισθήματα που σας προκαλεί; Τι νιώθετε όταν την κοιτάζετε; • Ποιες αρχές/συνήθειες είναι υπό αμφισβήτηση από τη φωτογραφία; Οι αξίες πρέπει να εκφραστούν θετικά (π.χ. αν σκέφτονται την «ανισότητα», τότε πρέπει να γράψουν «ισότητα», καθώς αυτή θα ήταν η αξία τους). <p>Έπειτα οι συμμετέχοντες γυρνούν πίσω στη μεγάλη ομάδα και παρουσιάζουν τις απαντήσεις στις ερωτήσεις. Είναι σημαντικό να ακολουθηθεί η σωστή σειρά για την επιτυχία της άσκησης.</p> <p>Καθώς απαντούν, ο εκπαιδευτής κρατά σημειώσεις στο πίνακα παρουσιάσεων σύμφωνα με τρεις στήλες. Ο εκπαιδευτής συντονίζει τους συμμετέχοντες στην αναγνώριση περαιτέρω συναισθημάτων και ιδιαίτερα αξιών και τους υποστηρίζει στο να ξεπεράσουν το επιφανειακό επίπεδο έτσι ώστε να μπορέσουν να εκφραστούν ελεύθερα. Οι άλλοι συμμετέχοντες που δεν διάλεξαν την εικόνα που συζητιέται μπορούν να προσθέσουν σχόλια σε αυτά που λέει ο ομιλητής.</p>

Πρόσθετες παρατηρήσεις	<p>Ο εκπαιδευτής διευκολύνει τη συζήτηση πηγαίνοντας από εικόνα σε εικόνα και στο τέλος της συζήτησης για κάθε εικόνα, ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να μαντέψουν τις αξίες του ανθρώπου στην εικόνα.</p> <p>Στο τέλος της άσκησης, ο εκπαιδευτής ρωτά τους συμμετέχοντες πώς τους φάνηκε η δραστηριότητα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τι έμαθαν για τους εαυτούς τους; • Τι έμαθαν για τα στερεότυπα που αφορούν τα φύλα από αυτή τη δραστηριότητα; <p>Είναι σημαντικό να ενθαρρύνεται η συζήτηση για την πολιτισμική πλευρά των στερεοτύπων.</p>
	<p>Ο εκπαιδευτής μπορεί να εκτυπώσει επιλεγμένες εικόνες και να τις κρεμάσει στους τοίχους της αίθουσας. Ο εκπαιδευτής μπορεί να εξηγήσει τις οδηγίες της άσκησης πριν αρχίσουν οι συμμετέχοντες να κοιτάζουν τις φωτογραφίες. Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να ετοιμάσει (πριν την άσκηση) ένα χαρτί για τον πίνακα παρουσιάσεων και να φτιάξει 3 στήλες:</p> <p>α. αντικειμενική περιγραφή της εικόνας, β. τα συναισθήματά σας, γ. αξίες και συνήθειες.</p>

Αριθμός Δραστηριότητας	18
Ονομασία Δραστηριότητας	Ομιλία
Τύπος Δραστηριότητας	Συζήτηση σε ζευγάρια/ομάδες
Διάρκεια	30 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες θα καταλάβουν την έννοια της γλώσσας χωρίς αποκλεισμούς. • Οι συμμετέχοντες θα αναπτύξουν τις δεξιότητές τους στη χρήση γλώσσας χωρίς αποκλεισμούς και στην ικανότητα αναγνώρισης ακατάλληλων φράσεων και λέξεων που μπορεί να προκαλέσουν διακρίσεις και δεν είναι αποδεκτές. • Οι συμμετέχοντες θα βελτιώσουν τις επικοινωνιακές δεξιότητές τους και θα εξασκήσουν την ενσυναίσθηση τους.
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής εξηγεί στους συμμετέχοντες ότι η γλώσσα αντανακλά τις σκέψεις, τις ιδέες, τα πιστεύω, τις αντιλήψεις και τα συναισθήματά μας. Υπάρχουν εκφράσεις και ιδιωτισμοί που χρησιμοποιούνται για να χαρακτηρίσουν διαφορετικές ομάδες αρνητικά και με διαχωριστικό τρόπο. Αυτές οι λέξεις βασίζονται κυρίως σε στερεότυπα.</p> <p>Έπειτα ο εκπαιδευτής καλεί τους συμμετέχοντες να δημιουργήσουν έναν κύκλο με την ομάδα ή να σχηματίσουν ζευγάρια. Ο εκπαιδευτής ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να μιλήσουν μεταξύ τους με ευγένεια, ειλικρίνεια και χωρίς στερεότυπα ή κλισέ. Είναι σημαντικό να εξηγήσει ότι το να σχολιάσετε θετικά ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό δίνει κουράγιο στους άλλους. Οι συμμετέχοντες μπορούν επίσης να πουν κι άλλα πράγματα που μπορεί να βοηθήσουν Π.χ. «Όταν μίλησες για την οικογένειά σου πριν, συνειδητοποίησα πόσο ίδιοι ήταν οι γονείς μας».</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	-

Αριθμός Δραστηριότητας	19
Ονομασία Δραστηριότητας	Πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα εργασίας και μάθησης
Τύπος Δραστηριότητας	Ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης ή συζήτηση σε ζευγάρια/ ομάδες
Διάρκεια	40 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες θα μάθουν πώς να “εργάζονται” σε διαπολιτισμικά περιβάλλοντα. • Οι συμμετέχοντες θα παρακινηθούν να αναζητήσουν ποικιλόμορφες ομάδες εργασίας. • Οι συμμετέχοντες θα ενισχύσουν την αυτογνωσία τους και τις δεξιότητες αυτοκριτικής.
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής εξηγεί στους συμμετέχοντες ότι ο κάθε χώρος εργασίας έχει ένα τρόπο λειτουργίας και την δική του “κουλτούρα”.</p> <p>Ο εκπαιδευτής καλεί τους συμμετέχοντες να διαβάσουν τις παρακάτω δηλώσεις και πόσο κοντά είναι αυτές οι δηλώσεις στις δικές τους ιδέες (πολύ/ ναι/ κάπως/ καθόλου). Είναι σημαντικό να εξηγήσει ο εκπαιδευτής ότι πρόκειται για ένα εργαλείο αυτοαξιολόγησης και ότι δεν αξιολογούνται από κανένα πρόσωπο ή οργανισμό.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Με ενδιαφέρει να μαθαίνω για ανθρώπους από διαφορετικά μέρη και πολιτισμούς. — Είμαι ευχαριστημένος όταν εργάζομαι σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον. — Δεν με ενδιαφέρει να συναναστρέφομαι με άτομα με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο. — Αυτή τη στιγμή εργάζομαι σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον. — Μου αρέσει να μαθαίνω ξένες γλώσσες. — Τα ταξίδια είναι μια μεγάλη ευκαιρία να γνωρίσω άλλους ανθρώπους και πολιτισμούς. — Όταν κάποιος εκφράζει αντίθετη γνώμη από τη δική μου, θυμώνω ή απογοητεύομαι. — Μπορώ εύκολα να προσαρμοστώ με ανθρώπους διαφορετικού υποβάθρου στην επαγγελματική και ιδιωτική ζωή. — Μερικές φορές/ παλιότερα εργαζόμουν εθελοντικά σε οργανώσεις υποστήριξης μεταναστών/ μειονοτήτων. — Άλλοι άνθρωποι λένε ότι έχω “ταλέντο” στο να επικοινωνώ εύκολα με κάθε είδους ανθρώπους. <p>Μετά την αυτοαξιολόγηση ο εκπαιδευτής καλεί τους συμμετέχοντες να συζητήσουν με την ομάδα τις ακόλουθες ερωτήσεις:</p> <p>Ποια είναι τα συμπεράσματά σας; Τι/ ποιος σας κινητοποιεί; Συζητήστε το με την ομάδα σας και προβληματιστείτε σχετικά με τις διαφορές! Δώστε παραδείγματα από τις προσωπικές σας εμπειρίες για τα παραπάνω.</p> <p>Τέλος, ο εκπαιδευτής καλεί τους συμμετέχοντες να δημιουργήσουν ένα δίκτυο ή να επικοινωνήσουν περισσότερο με ανθρώπους από διαφορετικό υπόβαθρο.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	NA

Αριθμός Δραστηριότητας	20
Ονομασία Δραστηριότητας	Είμαι τουρίστας
Τύπος Δραστηριότητας	Παρουσίαση και συζήτηση σε ζεύγη/ομάδες
Διάρκεια	50 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες θα βρίσκονται σε θέση να αλλάξουν την οπτική τους και να δουν τη χώρα/ πόλη/ χωριό υποδοχής με τα «μάτια ενός τουρίστα» ενισχύοντας την αισιοδοξία τους. • Οι συμμετέχοντες θα ενισχύσουν τις δεξιότητες όπως η περιέργεια, η παρατήρηση, ο σχεδιασμός, η διαχείριση και οι διαπολιτισμικές δεξιότητες • Οι συμμετέχοντες θα εμβαθύνουν τις γνώσεις τους σχετικά με την πολιτιστική και περιβαλλοντική κληρονομιά της χώρας και της κοινότητας υποδοχής. <p>Ο εκπαιδευτής εξηγεί στους συμμετέχοντες ότι μερικές φορές, είμαστε εγκλωβισμένοι στις δικές μας ανησυχίες και σκέψεις και ως εκ τούτου δεν είμαστε σε θέση να δούμε και να εκτιμήσουμε τους ανθρώπους και τα ωραία πράγματα ή να εκμεταλλευτούμε τις ευκαιρίες που μας δίνονται.</p> <p>Το να “παίζουμε” ξαφνικά τον τουρίστα σημαίνει ότι βρισκόμαστε στη χώρα εθελοντικά και όχι εξαναγκαστικά,, είχαμε το χρόνο να ρωτήσουμε ή να διαβάσουμε για τη χώρα, τους αρχαιολογικούς χώρους, τα μουσεία, τους ανθρώπους, τις παραδόσεις της. Είμαστε εδώ για να διασκεδάσουμε, να γνωρίσουμε νέους ανθρώπους, να δούμε νέα μέρη και να χαλαρώσουμε. Ίσως έχουμε ήδη συγκεντρώσει γαστρονομικές συμβουλές από φίλους ή από το διαδίκτυο. Μπορεί να έχουμε την ευκαιρία να επισκεφθούμε και ένα αθλητικό γεγονός (π.χ. Κλασικός Μαραθώνιος στην Ελλάδα).</p> <p>Ο εκπαιδευτής εξηγεί στους συμμετέχοντες πως πρέπει να προετοιμαστούν: έχουν μόνο μία ημέρα για να την αξιοποιήσουν στο έπακρο και να περιηγηθούν στην πόλη/το χωριό/την περιοχή τους ως τουρίστες. Μπορούν να κάνουν σχέδιά μαζί με φίλους. Στη συνέχεια κάνουν παρουσίασή στην ομάδα.</p>
Περιγραφή	
Πρόσθετες παρατηρήσεις	<p>Άλλες επιλογές για παιχνίδι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιάστε ένα ταξίδι με λεωφορείο σε απόσταση 150 χιλιομέτρων από το τωρινό σας σπίτι. • Σχεδιάστε ένα ημερήσιο ταξίδι με αθλητική δραστηριότητα • Σχεδιάστε ένα πολιτιστικό πρόγραμμα στην πόλη. • Σχεδιάστε ένα 4ωρο περιπατητικό τουριστικό πρόγραμμα που κοστίζει λιγότερο από 10 ευρώ.

Αριθμός Δραστηριότητας	21
Ονομασία Δραστηριότητας	Υπουργείο όλων των ανθρώπων
Τύπος Δραστηριότητας	Παρουσίαση και συζήτηση σε ζεύγη/ομάδες
Διάρκεια	20 - 40 λεπτά ανάλογα με το μέγεθος της ομάδας
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες αποκτούν γνώση των προσωπικών ανθρώπινων δικαιωμάτων και τις ευκαιρίες που απορρέουν από αυτά. • Οι συμμετέχοντες θα ενισχύσουν τη δημιουργικότητα και θα αναπτύξουν ερευνητικές δεξιότητες.
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής εξηγεί το παρακάτω σενάριο στους συμμετέχοντες:</p> <p>Ένα νέο υπουργείο μόλις ιδρύθηκε στη χώρα υποδοχής σας. Το όνομά του μπορεί να είναι "Υπουργείο Όλων των Ανθρώπων" ή μπορείτε να σκεφτείτε ένα πιο ενδιαφέρον όνομα. Μπορείτε να εργαστείτε είτε ως υπουργός είτε ως σύμβουλος του υπουργού σε αυτό. (Δική σας επιλογή)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ποιος θα εργαστεί σε αυτό; – Ποια θα είναι η κύρια αρμοδιότητα αυτού του Υπουργείου; – Πού θα βρίσκεται; – Ποια γλώσσα(-ες) θα χρησιμοποιείται(-ούνται) στο Υπουργείο; – Γιατί θα ήταν καλύτερο από τα υπάρχοντα Υπουργεία; – Μπορείτε να αναφέρετε το/τα Υπουργείο/α που είναι αρμόδιο/α για τη μετανάστευση ή την ένταξη στη χώρα υποδοχής σας; – Μπορείτε να αναφέρετε άλλα γραφεία ή οργανώσεις που υποστηρίζουν τους μετανάστες ή την ένταξη των ανθρώπων; – Ο εκπαιδευτής διευκολύνει τη συζήτηση με ερωτήσεις και συντονίζει την ομάδα.
Πρόσθετες παρατηρήσεις	Πριν την εφαρμογή της δραστηριότητας, ο εκπαιδευτής διαβάζει ξανά τι περιλαμβάνεται στην ενότητα Ποικιλομορφία.

Αριθμός Δραστηριότητας	22
Ονομασία Δραστηριότητας	Ανταποκρίσου, μην αντιδράς
Τύπος Δραστηριότητας	Συζήτηση σε ζευγάρια/ομάδες
Διάρκεια	20 - 40 λεπτά ανάλογα με το μέγεθος της ομάδας
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες θα μάθουν για το αξιακό σύστημα και για τις οικουμενικές αξίες και ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν σχετίζονται με τον πολιτισμό. • Οι συμμετέχοντες θα καταλάβουν ότι υπάρχουν παντού δύσκολοι άνθρωποι αλλά ότι κάποιος μπορεί πάντα να παραμένει ψύχραιμος και ευγενικός - αυτό, με τη σειρά του, θα τον κάνει πιο δυνατό και πιο ανθεκτικό στις δυσκολίες.
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής εξηγεί στους συμμετέχοντες ότι δεν είναι όλοι οι άνθρωποι βοηθητικοί ή έτοιμοι για συνεργασία. Αν βρίσκονται με κάποιον που είναι δύσκολος ή είναι απειλητικός, είναι σημαντικό να παραμείνουν ψύχραιμοι και να διατηρήσουν την αυτοπεποίθησή τους. Το να απαντάς στον θυμό με θυμό δεν βοηθά. Η ευγένεια δεν έχει σύνορα, είναι καθολική και δεν έχει να κάνει με το πολιτισμικό υπόβαθρο. Είναι σημαντικό να συνειδητοποιήσουμε ότι δεν σχετίζονται όλες οι διαμάχες ή οι διαφωνίες με τον πολιτισμικό εαυτό κάποιου.</p> <p>Ο εκπαιδευτής εξηγεί ότι είναι σημαντικό να χρησιμοποιούμε ψυχραιμία και λογική για να υπερασπιστούμε τη θέση μας και τον εαυτό μας. Ο εκπαιδευτής καλεί τους συμμετέχοντες να δοκιμάσουν αυτή τη στρατηγική: κάποιος προσποιείται πως είναι θυμωμένος με κάποιον και κάθε συμμετέχοντας προσπαθεί να απαντήσει με (3) διαφορετικούς τρόπους:</p> <ul style="list-style-type: none"> - με θυμό - με λύπη και δάκρυα στα μάτια - με λογική και ευγένεια, <p>Ο εκπαιδευτής καλεί τους συμμετέχοντες να σημειώσουν αυτά που νιώθουν. Έπειτα, να θυμηθούν κάποια στιγμή, κατά την οποία θα μπορούσαν να ήταν περισσότερο ευγενικοί ή ψύχραιμοι με κάποιον και τι θα έκαναν διαφορετικά. (Η άλλη πλευρά του νομίσματος).</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	-

Αριθμός Δραστηριότητας	23
Ονομασία Δραστηριότητας	Δημιουργία σχέσης εμπιστοσύνης
Τύπος Δραστηριότητας	Άσκηση ανταλλαγής ιδεών
Διάρκεια	20 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> Οι συμμετέχοντες μαθαίνουν τι μπορεί να κάνει ένας μέντορας για να δημιουργήσει μια σχέση εμπιστοσύνης με τον καθοδηγούμενο.
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής αρχίζει τη δραστηριότητα κάνοντας την ακόλουθη ερώτηση: "Τι μπορεί να κάνει ένας μέντορας για να κερδίσει την εμπιστοσύνη και για να δημιουργήσει μια καλή σχέση με τον προστατευόμενο του ;"</p> <p>Ο εκπαιδευτής σημειώνει τα σχόλια στον πίνακα παρουσιάσεων.</p> <p>Ο εκπαιδευτής κάνει μια περίληψη και εξηγεί τα σημεία που καλύφθηκαν και συμπεριλαμβάνει οποιοδήποτε άλλο σχετικό σημείο που δεν καλύφθηκε.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	<p>Ο εκπαιδευτής μπορεί να δώσει το παρακάτω παράδειγμα στους συμμετέχοντες :</p> <p>- Αξιοπιστία - Η παρουσία σε κάθε συνάντηση στην ώρα σας και το να δείχνετε ότι κάνετε το καλύτερο δυνατό για να βρείτε λύσεις αποδεικνύει στον καθοδηγούμενο σας ότι νοιάζεστε και ότι είναι άξιοι να τους νοιάζεται κάποιος.</p>

Αριθμός Δραστηριότητας	24
Ονομασία Δραστηριότητας	Δεξιότητες ζωής στην καθοδήγηση
Τύπος Δραστηριότητας	Ομαδική δραστηριότητα
Διάρκεια	20 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> Οι συμμετέχοντες θα εξοικειωθούν στο πώς αναπτύσσονται οι δεξιότητες ζωής μέσω της καθοδήγησης.
Περιγραφή	<p>Αρχικά, ο εκπαιδευτής ρωτά τους συμμετέχοντες τι πιστεύουν ότι σημαίνει ο όρος «δεξιότητες ζωής». Ακολουθώντας τη σύντομη συζήτηση, ο εκπαιδευτής αναφέρεται σε ορισμούς στα πλαίσια της συζήτησης που προηγήθηκε.</p> <p>Έπειτα ο εκπαιδευτής τοποθετεί τον πίνακα παρουσιάσεων, μαρκαδόρους και στυλό γύρω στην αίθουσα και χωρίζει τους συμμετέχοντες σε ομάδες για να συζητήσουν και να απαντήσουν την παρακάτω ερώτηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ποιες δεξιότητες ζωής αναπτύσσονται μέσω της καθοδήγησης; <p>Έπειτα οι συμμετέχοντες συζητούν με την ομάδα. Ερωτήσεις διάρκειας της δραστηριότητας μπορεί να περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> Σκεφτείτε ποια πλεονεκτήματα προκύπτουν (σωματικά, ψυχικά, συναισθηματικά, κοινωνικά) από τη συμμετοχή στην καθοδήγηση. Σκεφτείτε ποια πλεονεκτήματα προκύπτουν από τη συμμετοχή σε μια ομάδα. Σκεφτείτε ποια πλεονεκτήματα προκύπτουν από την αντιμετώπιση των προκλήσεων ή μιας αποτυχίας.
Πρόσθετες παρατηρήσεις	<p>Συζητήσεις σχετικά με το ποιες δεξιότητες ζωής μπορούν να αναπτυχθούν μέσω της καθοδήγησης μπορεί να περιέχουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αυτοέλεγχος - Εργασιακό Ήθος - Κοινωνικές Δεξιότητες - Συναισθηματικός Έλεγχος - Ηγεσία - Επιμονή - Σεβασμός - Ανεξαρτησία - Ανάλυση Ευθυνών - Επίλυση Προβλημάτων - Ομαδικότητα - Πειθαρχία

Αριθμός Δραστηριότητας	25
Ονομασία Δραστηριότητας	Διδασκαλία δεξιοτήτων ζωής
Τύπος Δραστηριότητας	Ομαδική δραστηριότητα
Διάρκεια	30 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> Οι συμμετέχοντες θα ερευνήσουν τις στρατηγικές που μπορεί να εφαρμοστούν για τη διδασκαλία ή την προώθηση δεξιοτήτων ζωής. <p>Ο εκπαιδευτής χωρίζει πρώτα τους εκπαιδευόμενους σε μικρότερες ομάδες (των 4-5 ατόμων) και τους ζητά να σκεφτούν και να απαντήσουν στην παρακάτω ερώτηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ποιες στρατηγικές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διδασκαλία/ ενίσχυση των δεξιοτήτων ζωής μέσω της καθοδήγησης; <p>Έπειτα οι συμμετέχοντες συζητούν με την ομάδα. Ερωτήσεις κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας μπορεί να περιλαμβάνουν::</p> <ul style="list-style-type: none"> Σκεφτείτε τα πλεονεκτήματα και τις δεξιότητες που έχετε αποκτήσει από τη συμμετοχή στην καθοδήγηση; Σκεφτείτε πλεονεκτήματα που παρατηρήσατε στους άλλους. Πώς συνείσφερε η καθοδήγηση σε αυτό; Ποιοι παράγοντες πιστεύετε ότι μπορεί να επηρέασαν τη μεταφορά δεξιοτήτων ζωής από την καθοδήγηση στις άλλες πτυχές της ζωής ενός ανθρώπου; <p>Έπειτα, ο εκπαιδευτής συζητά τις απαντήσεις των συμμετεχόντων και αναφέρει τα βασικά σημεία. Αυτή η λίστα δεν μπορεί να είναι πλήρης, αλλά λειτουργεί σαν ένα παράδειγμα για το πώς μπορούν να αναπτυχθούν οι δεξιότητες ζωής στα πλαίσια της καθοδήγησης..</p>
Περιγραφή	
Πρόσθετες παρατηρήσεις	<p>Οι παρακάτω έννοιες μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων ζωής:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ενθάρρυνση της Αυτονομίας & Λήψης Αποφάσεων Ρόλοι Ευθύνης Ευκαιρίες Επίδειξης Δεξιοτήτων Ενίσχυση Δεξιοτήτων Ζωής Παραδείγματα σωστή συμπεριφοράς (π.χ., σεβασμός στους άλλους)) Σύνδεση μεταξύ αθλητισμού & ζωής όπου είναι δυνατό (π.χ., Εργασιακό ήθος στον αθλητισμό και εργασιακό ήθος στη ζωή) Καθορισμός στόχων Ομαδικές συζητήσεις

Αριθμός Δραστηριότητας	26
Ονομασία Δραστηριότητας	Σχετικά με τη συναισθηματική και ψυχική υγεία
Τύπος Δραστηριότητας	Ομαδική δραστηριότητα
Διάρκεια	20 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> Οι συμμετέχοντες θα εξοικειωθούν με τις διαφορές ανάμεσα στη συναισθηματική και ψυχική υγεία. Θα ενημερωθούν για ποιο λόγο η συναισθηματική και η ψυχική υγεία έχει σημασία για τους καθοδηγούμενους. <p>Ο εκπαιδευτής χωρίζει την ομάδα σε ζευγάρια και δίνει σε κάθε ζευγάρι ένα χαρτί για τον πίνακα παρουσιάσεων. Οι συμμετέχοντες θα γράψουν τους δικούς τους ορισμούς για τη συναισθηματική και ψυχική υγεία και θα εξηγήσουν για ποιο λόγο η συναισθηματική και η ψυχική υγεία έχει σημασία.</p>
Περιγραφή	<p>Ακολουθεί συζήτηση στη μεγάλη ομάδα.</p> <p>Κατόπιν ο εκπαιδευτής εξηγεί στους συμμετέχοντες ποιοί είναι οι επίσημοι ορισμοί της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας και για ποιο λόγο η συναισθηματική και η ψυχική υγεία έχει σημασία για τους καθοδηγούμενους τους.</p> <p>Ο εκπαιδευτής ολοκληρώνει αυτή τη δραστηριότητα τονίζοντας τον σημαντικό ρόλο που παίζουν οι μέντορες στην υποστήριξη των αναγκών συναισθηματικής και ψυχικής υγείας των καθοδηγούμενους τους.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	-

Αριθμός Δραστηριότητας	27
Ονομασία Δραστηριότητας	Βελτίωση της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας
Τύπος Δραστηριότητας	Ομαδική δραστηριότητα
Διάρκεια	20 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> Οι συμμετέχοντες θα σκεφτούν πώς μπορούν να συνεισφέρουν στη βελτίωση και τη διατήρηση της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας των καθοδηγούμενους.
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής χωρίζει τους συμμετέχοντες σε ομάδες των τριών ατόμων και δίνει σε κάθε ομάδα ένα χαρτί για τον πίνακα παρουσιάσεων. Οι συμμετέχοντες σε ομάδες αξιοποιούν τι έμαθαν μέχρι στιγμής - ιδιαίτερα σχετικά με τη Θετική Ανάπτυξη - και συζητούν πώς αυτές οι στρατηγικές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την υποστήριξη της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας των καθοδηγούμενων. Ο εκπαιδευτής συντονίζει τη συζήτηση με βάση τις απαντήσεις. Έπειτα ο εκπαιδευτής εισάγει την έννοια της ψυχικής ανθεκτικότητας και τρόπους ενίσχυσης της. Τέλος, ο εκπαιδευτής υπενθυμίζει στους συμμετέχοντες τους περιορισμούς/όρια του ρόλου τους ως μέντορες σε θέματα που αφορούν την προστασία και την εμπιστευτικότητα.</p>
Πρόσθετες παρατηρήσεις	<p>Οι οδηγίες προστασίας μπορεί να περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> Συμβουλευτείτε τον οργανισμό/ φορέα στον οποίο εργάζεστε για τους κανόνες προστασίας, πριν αναλάβετε τα καθήκοντα μέντορα. Θα πρέπει να έχει γίνει επαλήθευση στο ποινικό σας μητρώο πριν την εργασία με νέους Μην προσφέρετε απόλυτη εμπιστευτικότητα σε κανέναν καθοδηγούμενο Οτιδήποτε σας φοβίζει αναφέρετέ το Κρατήστε σημειώσεις για το συμβάν (ώρα και ημερομηνία).

Αριθμός Δραστηριότητας	28
Ονομασία Δραστηριότητας	Συζητώντας για τη συναισθηματική και την ψυχική υγεία με έναν προστατευόμενο
Τύπος Δραστηριότητας	Ομαδική δραστηριότητα
Διάρκεια	30 λεπτά
Εκπαιδευτικοί Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> Οι συμμετέχοντες ερευνούν πιθανούς τρόπους επίλυσης προβλημάτων συναισθηματικής και ψυχικής υγείας με τον προστατευόμενο.
Περιγραφή	<p>Ο εκπαιδευτής χωρίζει τους συμμετέχοντες σε ομάδες των 4-5 ατόμων και παρέχει σε κάθε ομάδα διαφορετικό Σενάριο Μελέτης Περίπτωσης (παραδείγματα παρέχονται παρακάτω, αλλά ο εκπαιδευτής μπορεί να σκεφτεί και δικές του προτάσεις) Οι συμμετέχοντες εφαρμόζουν το πλαίσιο των επτά ερωτήσεων πάνω στα θέματα συναισθηματικής και ψυχικής υγείας.</p> <p>Πλαίσιο των 7 Ερωτήσεων</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Πώς είσαι; 2. Τι πηγαίνει καλά; 3. Τι δεν πηγαίνει καλά; 4. Υπάρχει κάτι που πρέπει να κάνετε; 5. Χρειάζεστε υποστήριξη; 6. Ποιο είναι το επόμενο βήμα που μπορείτε να κάνετε; 7. Σε τι μπορεί να βοηθήσει αυτό; <p>Ο εκπαιδευτής δίνει 30 λεπτά για ομαδική εργασία και 20 λεπτά για τη συζήτηση με την υπόλοιπη ομάδα. Για να αρχίσει η συζήτηση με την ομάδα ο εκπαιδευτής έχει δύο επιλογές: Είτε να ρωτήσει ποιες ήταν οι δυσκολίες για την ανάλυση της περίπτωσης και τι ήταν αρκετά εύκολο. Τι τους έκανε εντύπωση; Είτε να ζητήσει από κάθε ομάδα να παρουσιάσει σύντομα τις απαντήσεις της για την περίπτωση. Ενημερώστε όλους τους συμμετέχοντες τι πρέπει να παρουσιάσουν πριν χωριστούν σε μικρές ομάδες.</p>

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 1

Ο Πέτρος είναι ένα 16χρονο αγόρι που συμμετέχει σε ένα πρόγραμμα εξωσχολικών δραστηριοτήτων. Παρ' όλο που τα καταφέρνει στο σχολείο, σκέφτεται να μην δώσει εξετάσεις. Έχει προβλήματα στο σπίτι και περνάει πολύ χρόνο παίζοντας βιντεοπαιχνίδια. Συμμετέχει στις εξωσχολικές δραστηριότητες αν βρίσκονται εκεί και οι δύο στενοί του φίλοι. Έχετε παρατηρήσει ότι δέχεται εκφοβισμό από δύο μεγαλύτερα αγόρια της ομάδας, που τον πιέζουν να εκφοβίζει ο ίδιος άλλα παιδιά.

- Σημαντικά σημεία: Αυτοπεποίθηση, Σύνδεση, Χαρακτήρας
- Παράδειγμα Δεξιοτήτων Ζωής: Διαχείριση Άγχους/Νευρικότητα, Κοινωνική Αλληλεπίδραση, Ανεξαρτησία & Κοινωνική Συνείδηση
- Παράδειγμα Στρατηγικών: (I) Σύνδεση μεταξύ καθοδήγησης και ζωής (αντιμέτωπιση ψυχοπνευματικών καταστάσεων), (II) ένταξη του σε ομάδες στις οποίες ανήκει κάποιος από τους φίλους του με παρόμοια ενδιαφέροντα για την ενθάρρυνση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης, (III) ομαδικές συζητήσεις πάνω στο εκφοβισμό και τη σημασία του να υπερασπίζεσαι αυτό που είναι σωστό.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 2

Η Μάρα είναι μια 15χρονη η οποία συμμετέχει σε ένα Πρόγραμμα Επιστημονικού Εργαστηρίου και θεωρεί τον εαυτό της τον "κλόουν" της τάξης. Συμμετέχει ικανοποιητικά σε όλες τις δραστηριότητες αλλά δυσκολεύεται να ολοκληρώσει τις εργασίες της. Φαίνεται αδιάφορη για οποιαδήποτε μακροπρόθεσμα σχέδια και δυσκολεύεται να συγκεντρωθεί ακόμα και σε βραχυπρόθεσμους στόχους. Λέει πως δεν είναι σίγουρη για το τι θέλει να κάνει μόλις τελειώσει το σχολείο.

- Σημαντικά σημεία: Ικανότητα, Χαρακτήρας
- Παράδειγμα Δεξιοτήτων Ζωής: Καθορισμός Στόχων, Επικέντρωση στον Στόχο, Υπευθυνότητα
- Παράδειγμα Στρατηγικών: Ανάπτυξη στρατηγικής καθορισμού στόχων, ομαδική συζήτηση πάνω στη σημασία του καθορισμού στόχων, μείωση της πολυπλοκότητας των εργασιών και του χρόνου που δίνεται για συγκέντρωση.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 3

Ο Φώτης είναι ένας 17χρονος που συμμετέχει σε πρόγραμμα ραπτικής και είναι επιρρεπής σε έντονα συναισθηματικά ξεσπάσματα. Δυσκολεύεται να αποδεχτεί οποιονδήποτε σχολιασμό ή κριτική. Η συμπεριφορά του είναι διαταρακτική και κάνει συνεχώς αρνητικά σχόλια όταν του μιλούν οι καθηγητές ή οι γονείς του. Ο Φώτης ασκεί εκφοβισμό στον Πέτρο και τον πιέζει να εκφοβίζει τους άλλους.

- Σημαντικά σημεία: Ενδιαφέρον για τους άλλους, Χαρακτήρας
- Παράδειγμα Δεξιότητων Ζωής: Συναισθηματικός Έλεγχος, Αποδοχή Σχολίων, Σεβασμός, Συναδελφικότητα
- Παράδειγμα Στρατηγικών: Σύνδεση της σημασίας του συναισθηματικού ελέγχου στην καθοδήγηση και τη ζωή, ενίσχυση του σημείου κριτικής της συμπεριφοράς και όχι του ανθρώπου, να μάθει τη θετική σημασία της κριτικής, τονισμός του ότι όλοι αξίζουν σεβασμό - επομένως η σημασία του να φερόμαστε στους άλλους με σεβασμό, τονισμός της σημασίας της ομαδικότητας που περιλαμβάνει με τη δίκαιη συμπεριφορά και τον σεβασμό.

8. Περαιτέρω Ανάγνωση

Burns, T. και F. Gottschalk (Επιμ.) (2019), *Διαπαιδαγωγώντας τα Παιδιά του 21ου Αιώνα: Συναισθηματική Υγεία στην Ψηφιακή Εποχή, Εκπαιδευτική Έρευνα και Καινοτομία. [Educating 21st Century Children: Emotional Well-being in the Digital Age, Educational Research and Innovation]* OECD Publishing, Paris.
<https://doi.org/10.1787/b7f33425-en>.

Bennett, Janet M. (2009). *Μετασχηματιστική Κατάρτιση. Σχεδιασμός Προγραμμάτων για Πολιτισμική Μάθηση. [Transformative Training. Designing Programs for Culture Learning. In: Moodian, M.A. (Επιμ.): Contemporary Leadership and Intercultural Competence: Contemporary Leadership and Intercultural Competence: Exploring the Cross-Cultural Dynamics Within Organisations. Los Angeles, CA: Sage. S. 95-106.95-106.*

Chong, J.Y., Ching, A.H., Renganathan, Y. et al. *Ενισχύοντας τις εμπειρίες καθοδήγησης μέσω διαδικτυακής καθοδήγησης: μια συστηματική ευρεία ανασκόπηση των προγραμμάτων διαδικτυακής καθοδήγησης μεταξύ του 2000 και του 2017. [Enhancing mentoring experiences through e-mentoring: a systematic scoping review of e-mentoring programs between 2000 and 2017]. Adv in Health Sci Educ 25, 195–226 (2020). <https://doi.org/10.1007/s10459-019-09883-8>*

MENTOR. (2014). *Start A Program. Διατίθεται από: Mentor - National Mentoring Partnership: <http://www.mentoring.org/>*

Reivich, K., & Shatté, A. (2002). *Ο παράγοντας ανθεκτικότητας: 7 απαραίτητες δεξιότητες για την αντιμετώπιση των αναπόφευκτων εμποδίων της ζωής. [The resilience factor: 7 essential skills for overcoming life's inevitable obstacles]. Broadway Books.*

Seligman, M. E. P. (2003). *Αυθεντική Ευτυχία. [Authentic Happiness]. London: Nicholas Brealey Publishing.*

Shea, G. F. (1992). *Καθοδήγηση: Ένας Οδηγός για τις Βασικές Αρχές. [Mentoring: A Guide to the Basics.]. Gogan Page Ltd.*

University of Washington. (2015). *DO-IT Mentors. Διατίθεται από: DO-IT (Disabilities, Opportunities, Internetworking, and Technology): <http://www.washington.edu/doit/do-itmentors>*

Bennett, M.J. (1986). *Μια αναπτυξιακή προσέγγιση στην εκπαίδευση για διαπολιτισμική ευαισθησία. [A developmental approach to training for intercultural sensitivity.]*

International Journal of Intercultural Relations 10 (2), 179-95.

Bennett, M.J. (1993). *Προς τον Εθνοσχετικισμό: Αναπτυξιακό Μοντέλο Διαπολιτισμικής Ευαισθησίας*.

In M. Paige (Επιμ.), *Education for the intercultural experience*. Yarmouth, ME: Intercultural Press. Yarmouth, ME: Intercultural Press.

Τα στάδια του DMIS είναι ένα συνεχές που κυμαίνεται από εθνοκεντρικό έως έντονα εθνοσχετικιστικό (Cushner, McClelland, και Safford, 2012, p. 155). Το DMIS σχεδιάστηκε με βάση τη θεωρία ότι η πολιτισμική συνείδηση συνοδεύεται από βελτιωμένη γνωστική εξειδίκευση (Cushner, McClelland, και Safford, 2012, σ.155). Αυτό το μοντέλο είναι αποδεκτό τόσο για τα παιδιά όσο και για τους ενήλικες καθώς εξελίσσονται μέσω της διαπολιτισμικής ευαισθησίας.

Geography Expert, M.A., *Geography, California State University – Northridge, B.A., Geography, University of California – Davis* (Source: <https://www.thoughtco.com/matt-rosenberg-1433401>)

UNESCO, Τμήμα Εκπαίδευσης για την Ειρήνη και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα [Section of Education for Peace and Human Rights], *Division for Promotion of Quality Education, Education Sector: UNESCO Guidelines on Intercultural Education, Paris*

Βιδάλη, Εύα και Leah D. (2006). *Προκλήσεις της Παγκοσμιοποίησης: Αλλαγές στην Εκπαιδευτική Πολιτική και Πρακτική στο Ελληνικό Πλαίσιο, Η Παιδική Εκπαίδευση* [Challenges of Globalization: Changes in Education Policy and Practice in the Greek Context, The Childhood Education]

Noriss, J και Watanabe, Y. (2007). *Κατανόηση και αξιολόγηση της διαπολιτισμικής ικανότητας: Μια σύνοψη της θεωρίας, της έρευνας και της πρακτικής* [Understanding and assessing intercultural competence: A summary of theory, research and practice]

9. Πηγές

TANDEM NOW Curriculum for mentors training. Διατίθεται από: <https://cesie.org/en/resources/tandem-now-curriculum-for-mentors-training/>

SUPEER Booklet Collection on Concepts and Methodologies. Διατίθεται από: <https://supeer.eu/>

SSams - Sports Students as Mentors for Boys and Young Men - TRAIN THE TRAINER materials. Διατίθεται από: <https://sportsmentors.eu/>

10. Παράρτημα

Κατευθυντήριες Γραμμές για την Προώθηση της Διαπολιτισμικής Κατανόησης και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης

«Όταν όλα έχουν τελειώσει και κοιτάς γύρω σου και όλοι μοιάζουν ίδιοι,

Rosado

Οι **Κατευθυντήριες Γραμμές για την Προώθηση της Διαπολιτισμικής Κατανόησης και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης** αναγνωρίζουν την έννοια της ποικιλότητας κοινωνίας και ότι η ποικιλομορφία είναι μια ευκαιρία και όχι εμπόδιο. Ως ένα έργο χωρίς αποκλεισμούς, το 3steps τονίζει την ανθρωπινή μοναδικότητα και κάθε είδους ποικιλομορφίας¹. Η διαπολιτισμική νοοτροπία είναι απαραίτητη για όλους στον αλληλοεξαρτώμενο και πολυπολιτισμικό² μας κόσμο. Οι Κατευθυντήριες Γραμμές παρέχουν έναν προενεργό και πρακτικό οδηγό στους μέντορες σχετικά με θέματα που αφορούν στην διαπολιτισμικότητα και την ποικιλομορφία.

Σημείωση για τους Μέντορες

Στόχος του έργου 3Steps είναι να παρέχει γνώση και να ενδυναμώνει. Θα αναπτύξετε και θα ενισχύσετε την διαπολιτισμική σας ικανότητα, θα μάθετε για τις προκαταλήψεις (τις δικές σας και των άλλων) και θα αποκτήσετε εμπειρία στη διευκόλυνση διαδραστικών διαδικασιών μάθησης, οι οποίες μπορούν να αποτελέσουν μέρος του επαγγελματικού σας προφίλ. Ωστόσο, ως διαπολιτισμικός μέντορας, αναμένεται ήδη να έχετε κίνητρα, ενθουσιασμό και δέσμευση να συμμετέχετε στην κοινωνική αλλαγή και να εργάζεστε με νέους προστατευόμενους, οι οποίοι χρειάζονται υποστήριξη και καθοδήγηση για την ένταξή τους. Η αλλαγή ξεκινά από εσάς!

¹ Το παρόν έγγραφο έχει σχεδιαστεί για την στήριξη των νέων με μεταναστευτικό ή μειονοτικό υπόβαθρο. Ωστόσο, η κατανόηση της ποικιλομορφίας από μέρος της κοινοπραξίας 3steps δεν βασίζεται αποκλειστικά στην εθνική ποικιλομορφία. Η σύμπραξη πιστεύει ότι η κουλτούρα του καθενός είναι σύνθετη και μοναδική και αντανακλά - εκτός από τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά - τις κοσμοθεωρίες, τους κανόνες, τις αξίες, τις ικανότητες, κ.λπ.

² Τι είναι η Πολυπολιτισμικότητα; Σύμφωνα με τον Rosado, C. (1986): Η πολυπολιτισμικότητα είναι ένα σύστημα πεποιθήσεων και συμπεριφορών που αναγνωρίζει και σέβεται την παρουσία όλων των διαφορετικών ομάδων σε έναν οργανισμό ή κοινωνία, αναγνωρίζει και εκτιμά τις κοινωνικοπολιτισμικές τους διαφορές, και ενθαρρύνει και επιτρέπει τη συνεχή συνεισφορά τους μέσα σε ένα πολιτισμικό πλαίσιο χωρίς αποκλεισμούς, το οποίο ενδυναμώνει όλους όσους ανήκουν στον οργανισμό ή κοινωνία. Πηγή: https://www.academia.edu/279610/What_Makes_a_School_Multicultural

Κατά τη διάρκεια της καθοδήγησής σας:

- Χρησιμοποιήστε γλώσσα χωρίς αποκλεισμούς
- Να υποδεικνύετε συμπεριφορά χωρίς κοινωνικό αποκλεισμό
- Να μην έχετε επικριτική στάση
- Βρείτε κοινό έδαφος με τους προστατευόμενους σας
- Δώστε χώρο και χρόνο για τις ιδέες και τις ερωτήσεις των συμμετεχόντων/ προστατευομένων
- Τονίστε την επιτυχία και τα δυνατά σημεία των προστατευόμενων
- Ξεκαθαρίστε στους προστατευόμενους σας ότι αυτή η καθοδήγηση έχει ως στόχο να τους υποστηρίξει τόσο στην επαγγελματική όσο και στην προσωπική τους ζωή.
- Για κάθε εργαλείο περιγράφεται ο τρόπος εφαρμογής του. Ωστόσο, είστε ελεύθεροι να τα τροποποιήσετε ή να τα απλοποιήσετε εν μέρει, με βάση τις εμπειρίες σας και τις ανάγκες της ομάδας σας/ του προστατευομένου σας.

Θεωρητικό υπόβαθρο

1. Απόπειρα ορισμού του πολιτισμού

Στους ακαδημαϊκούς κλάδους υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί ορισμοί του πολιτισμού· δεν βασίζονται, ωστόσο, πάντα σε έναν ανοιχτό και ευέλικτο πολιτισμικό όρο. Ο Nieke προσφέρει έναν χρήσιμο ορισμό του πολιτισμού περιγράφοντάς τον ως «το σύνολο των συλλογικών ερμηνευτικών προτύπων του βιόκοσμου».

Ο ορισμός αυτός δεν περιορίζει τον πολιτισμό ούτε στην εθνικότητα, ούτε στη γλώσσα, ούτε στην έννοια του έθνους, ούτε στα σύνορα μιας χώρας. Αντιθέτως, υπάρχουν πολλές διαφορετικές κουλτούρες μέσα σε ένα έθνος ή ένα κράτος που μπορούν να περιγραφούν ως επιμέρους κουλτούρες, υποκουλτούρες, περιβάλλοντα ή βιόκοσμοι. Ο Leiprecht επισημαίνει τον υβριδικό χαρακτήρα του πολιτισμού και δηλώνει ότι

*«Οι πολιτισμοί εν γένει δεν αντιπροσωπεύουν καμία στατική ή ομοιογενή οντότητα, αλλά είναι μάλλον ανολοκλήρωτοι, διαδικαστικοί και ετερογενείς. α όρια που οριοθετούν τους ιδιαίτερους τρόπους ζωής μιας ομάδας ή κοινωνίας δεν είναι επομένως καθόλου σαφή αλλά μάλλον διάχυτα. Οι πολιτισμοί είναι ανοικτά συστήματα που επιτρέπουν αλλαγές, προσαρμογές και επικαλύψεις».*³

Υπό αυτή την έννοια, η πολιτισμική ταυτότητα γίνεται μια δια βίου πρόκληση για την οποία πρέπει να αγωνίζεται κανείς ατομικά και συλλογικά ξανά και ξανά.

3 Μετάφραση από τη γερμανική έκδοση, βλ. Leiprecht 2004, σ. 15.

«Τα άτομα έρχονται σε συμφωνία με τον εαυτό τους και τις συνθήκες διαβίωσής τους, ορίζουν ξανά και ξανά τον εαυτό τους και τους άλλους και, με αυτόν τον τρόπο, δημιουργούν την ταυτότητά τους αναδιαμορφώνοντας τους “χάρτες του νοήματος” και το πολιτιστικό υλικό που έχει ήδη δημιουργηθεί σύμφωνα με τις τρέχουσες συνθήκες διαβίωσης»⁴

Αυτή η έννοια του πολιτισμού θεωρεί ότι ο άνθρωπος είναι ταυτόχρονα πολιτιστικό δημιούργημα και πολιτιστικός δημιουργός. Εδώ, η κουλτούρα περιγράφεται ως σχέδιο προσανατολισμού και χάρτης με τον οποίο οι άνθρωποι προσανατολίζονται στο περιβάλλον τους. Αυτός ο χάρτης, ωστόσο, δεν αποτελείται μόνο από τα νοήματα που αποδίδουμε σε πράξεις και πράγματα, αλλά και από βασικές ιδέες για τον κόσμο και το πώς θα έπρεπε να είναι.

Στη συνέχεια, οι έννοιες της διαπολιτισμικής κατάρτισης εξετάζονται διεξοδικότερα για να δοθούν στη συνέχεια συστάσεις σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής ενοτήτων διαπολιτισμικής κατάρτισης.

2. Διαπολιτισμικές εκπαιδεύσεις στην τρέχουσα συζήτηση

Η αυξανόμενη παγκοσμιοποίηση επηρεάζει τους ανθρώπους και αντανακλάται στην αυξανόμενη πολυπλοκότητα και ποικιλία των ατόμων. Οι παραδοσιακές διαπολιτισμικές εκπαιδεύσεις δεν ανταποκρίνονται εδώ και πολύ καιρό στις απαιτήσεις αυτής της αλλαγής, καθώς αποσκοπούν στο να μεταδώσουν ένα αίσθημα ασφάλειας στις διαπολιτισμικές συναντήσεις. Οι διαπολιτισμικές ικανότητες⁵ είναι η “θεραπεία” που λύνει τις καταστάσεις σύγκρουσης. Οι ικανότητες αυτές περιλαμβάνουν τη θεωρητική γνώση του πολιτισμού και τη διδασκαλία των πολιτισμικών διαφορών. Συχνά χρησιμοποιούνται εδώ τα μοντέλα⁶ των Hall, Hofstede, Trompenaars και Thomas,⁷ τα οποία βασίζονται σε τρεις βασικές υποθέσεις⁸. Οι κουλτούρες είναι σαφώς διακριτές μεταξύ τους, παρουσιάζουν τη δομή ενός κρεμμυδιού και επομένως είναι δύσκολο να αλλάξουν στον πυρήνα τους. Εδώ, γίνεται σαφές ότι η βάση των κοινών θεωρητικών μοντέλων είναι μια παλιά έννοια του πολιτισμού, η οποία δεν λαμβάνει υπόψη τις αλλαγές στον κόσμο και τις επιπτώσεις στην κοινωνία, όπως ήδη αναφέρθηκε στην αρχή του κεφαλαίου. Ο Leiprecht (2004) ασκεί επίσης κριτική σε αυτά τα μοντέλα, ως απλοποιήσεις πολύπλοκων ζητημάτων. Επιπλέον, θεωρεί προβληματική την ιδέα της άρσης των προκαταλήψεων έναντι των

4 Μετάφραση από τη γερμανική έκδοση, βλ. Hinz-Rommel, σ. 48.

5 Οι διαστάσεις-στόχοι της διαπολιτισμικής ικανότητας είναι γνωστικής, συναισθηματικής και συμπεριφορικής φύσης. (Sarma 2012, σ. 43)

6 Λόγω της συντομίας του παρόντος εγγράφου, δεν μπορούν να συζητηθούν μεμονωμένα μοντέλα.

7 Πρβλ. Sarma 2012, σ. 43.

8 Πρβλ. Breidenbach/Nyiri 2008.

“άλλων” μέσω της απόκτησης γνώσεων. Εδώ, δεν αμφισβητείται η δική μας αντίληψη και δομή σκέψης, αλλά η “διαφορετικότητα” των άλλων. Οι πολιτισμικές μορφές συμπεριφοράς πρέπει πάντα να αναλύονται στο κοινωνικό τους πλαίσιο.⁹ Από την άλλη πλευρά, έννοιες όπως η διαπολιτισμικότητα ή η υβριδικότητα περιγράφουν τους πολιτισμούς ως μια διαδικασία που μπορεί να προκύψει μόνο μέσα από τη συνάντηση και την ανάμειξη με τον “άλλο”.

Οι έννοιες αυτές βασίζονται σε μια κονστρουκτιβιστική έννοια του πολιτισμού. Στην περίπτωση της τελευταίας, γίνεται αναφορά σε πολλαπλή υπαγωγή (π.χ. έθνος, περιοχή, θρησκεία, εργασία, πόλη, αγροτικές περιοχές, κοινωνική τάξη, υποκοιλτούρα κ.λπ.), η οποία θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στις διαπολιτισμικές έννοιες.¹⁰

Εδώ τίθεται το ερώτημα κατά πόσο είναι καθόλου δυνατό ή/και πόσο νόημα έχει να προσδίδεται μια φαινομενική ασφάλεια σε διαπολιτισμικές καταστάσεις, αν η υπόθεση είναι ότι ο πολιτισμός είναι δυναμικός και μεταβλητός. Αυτό που απαιτείται είναι μάλλον η “ικανότητα στη μη ύπαρξη ικανότητας”¹¹ σε αυτή την περίπτωση· ή ίσως η έλλειψη γνώσης μπορεί να οριστεί ως μια εποικοδομητική στιγμή για την ανάληψη επιτυχούς δράσης. Σύμφωνα με τον Mecheril, τα faux pas ή οι ανασφάλειες δεν μπορούν να αποφευχθούν μέσω των εκπαιδεύσεων.¹² Οι Friedmann και Berthoin Antal προχωρούν ένα βήμα παραπέρα και βλέπουν τεράστιες δυνατότητες μάθησης σε «Ντροπιαστικές στιγμές». Με βάση την προσέγγιση της “διαπραγμάτευσης της πραγματικότητας”, απαιτούνται πολλαπλές στρατηγικές δράσης για την επιτυχή αντιμετώπιση των διαπολιτισμικών αλληλεπιδράσεων. Αυτό απαιτεί έναν ορισμένο βαθμό ευαισθησίας και γνώσης των πολιτισμικών χαρακτηριστικών του άλλου, που συνεπάγεται ενεργή πολιτισμική αυτοκριτική και την ικανότητα εμπλοκής με τους άλλους. Επιπλέον, χρειάζεται θάρρος για να εξερευνήσει κανείς νέα μονοπάτια και να δει τα πράγματα με διαφορετικά μάτια και να αμφισβητεί συνεχώς τον δικό του τρόπο αντίληψης των πραγμάτων.

3. Σύσταση για δράση

Ως συμπέρασμα που προκύπτει από την παραπάνω θεωρητική συζήτηση, κατά το σχεδιασμό των διαπολιτισμικών εκπαιδεύσεων, είναι σημαντικό η βάση να είναι μια ανοικτή, δυναμική και ευέλικτη έννοια του πολιτισμού, η οποία να λαμβάνει υπόψη τις αυξανόμενες διαδικασίες παγκοσμιοποίησης, την πολυπλοκότητα των ατόμων και τις πολλαπλές τους σχέσεις. Συνεπώς, ο γενικός στόχος της διαπολιτισμικής κατάρτισης δεν θα πρέπει να είναι η

9 Πρβλ. Kalpaka/Rätzel 1990, σ. 1549. Πρβλ. Sarma 2012, σ. 46.

10 Motakef 2000.

11 Mecheril 2010

12 Πρβλ. Sarma 2012, σ. 57. 44 Friedmann/Berthoin Antal 2005 45 Στο ίδιο, σ. 69 επ.

παροχή ασφάλειας στη διαπολιτισμική αλληλεπίδραση, αλλά η απόκτηση τεχνικών (παρατήρησης) που επιτρέπουν την κατανόηση και την ερμηνεία των πολιτισμικών δράσεων και τη δημιουργία συνείδησης σχετικά με τη δική μας πολιτισμική ταυτότητα. Εκτός από τις “αξίες” και τα “στερεότυπα”, το θέμα της “εξουσίας και των ασυμμετρικών εξουσιών” αποτελεί μια ακόμη σημαντική ενότητα για τις διαπολιτισμικές εκπαιδεύσεις. Ξανά και ξανά, είναι ακριβώς οι άνθρωποι από άλλες πολιτισμικές σφαίρες που βιώνουν διακρίσεις και ρατσισμό από την κυρίαρχη κοινωνία στην Ευρώπη. Εδώ θα πρέπει να αναπτυχθεί κάποια ευαισθητοποίηση για τις διάφορες διαστάσεις της εξουσίας.

Μέσω του Αναπτυξιακού Μοντέλου Διαπολιτισμικής Ευαισθησίας¹, μπορούν να επιλεγούν κατάλληλες μέθοδοι ανάλογα με την εκάστοτε ομάδα-στόχο. Η βάση της θεωρίας του Bennett είναι η υποκειμενική εμπειρία του ατόμου κατά τη διαμόρφωση και ερμηνεία της πραγματικότητάς του/της. Το μοντέλο διακρίνεται σε Εθνοκεντρισμό και Εθνοσχετικισμό.¹³

Αναπτυξιακό Μοντέλο Διαπολιτισμικής Ευαισθησίας

Εμπειρία της διαφοράς					
Εθνοκεντρικά στάδια			Εθνοσχετικιστικά στάδια		
Άρνηση	Άμυνα	Ελαχιστοποίηση	Αποδοχή	Προσαρμογή	Ενσωμάτωση

Συνιστάται να προγραμματίσετε τουλάχιστον 2 ώρες ή ακόμη και μισή ή ολόκληρη ημέρα κατάρτισης για τα θέματα των πολιτιστικών διαπολιτισμικών προσεγγίσεων και του τρόπου με τον οποίο γίνεται αντιληπτή. Γενικά, θα πρέπει να θεωρείται ότι η διαδικασία διαπολιτισμικής μάθησης είναι μια δια βίου διαδικασία. Οι ασκήσεις που περιγράφονται μπορούν να αποτελέσουν μόνο μια πρώτη ώθηση για πολιτισμικά ευαίσθητους τρόπους δράσης.

Για προχωρημένες εκπαιδεύσεις, συνιστάται να ασχοληθούν επίσης με τα στερεότυπα, την εξουσία και τον ρατσισμό. Τα αναφερόμενα θέματα δεν μπορούν να εξεταστούν σε αυτό το Πρόγραμμα Διδασκαλίας, αν και έχουμε επίγνωση της σημασίας τους.

4. Τα θεμέλια της συμμετοχικότητας

Λέξεις-κλειδιά:

Μετανάστευση, ποικιλομορφία, ισότητα/ανισότητα, ένταξη/αποκλεισμός, ταυτότητα, αξιοπρέπεια, πολιτισμικές διαφορές, ανθρώπινα δικαιώματα, ένταξη, κοινότητα, κοινωνία, ξеноφοβία, ανθεκτικότητα, Ευρωπαϊκή Ένωση

Όταν μιλάμε για τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μετανάστευση, πρέπει κατ' αρχάς να λαμβάνονται υπόψη οι παγκόσμιες τάσεις. Οι αλλαγές και η μετάβαση επηρεάζουν όλους, ωστόσο, ορισμένοι άνθρωποι βρίσκονται σε πιο μειονεκτική θέση - ηλικιωμένοι, νέοι, μετανάστες, γυναίκες, μη παραδοσιακές οικογένειες ή ο συνδυασμός αυτών - , επομένως είναι πιο ευάλωτοι στις τρέχουσες αλλαγές που παρατηρούνται σήμερα στον κόσμο. Οι κύριοι τύποι μετάβασης μπορούν να απεριθμηθούν ως εξής: (1) οικονομική, (2) δημογραφική, (3) χωρική, (4) γνώση και ΤΠΕ.

Η μετάβαση και η μετακίνηση πληθυσμών αποτελούν φαινόμενα από την αρχή της ανθρώπινης ύπαρξης και έχουν ως αποτέλεσμα την παγκόσμια ποικιλομορφία. Η ποικιλομορφία αναφέρεται στο ευρύ φάσμα των ανθρώπινων ιδιοτήτων, εντός μιας ομάδας, ενός οργανισμού ή μιας κοινωνίας και περιλαμβάνει την ικανότητα, την ηλικία, την καταγωγή, τον πολιτισμό, την εθνικότητα, το φύλο, την ταυτότητα φύλου, την οικογενειακή δυναμική, τη γλώσσα, τη φυλή, τη θρησκεία, τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την κοινωνικοοικονομική κατάσταση. Η ποικιλομορφία έχει δύο διαστάσεις: την πρωτογενή (κυρίως βιολογική και συνήθως ορατή: ηλικία, φύλο, φυλή, εθνικότητα, κοινωνική τάξη, αναπηρίες) και τη δευτερογενή (κοινωνικοπολιτισμική και συνήθως αόρατη: γλώσσα, εκπαίδευση, αξίες, επάγγελμα, κουλτούρα, στυλ μάθησης κ.λπ.). Έχοντας ως αφετηρία ότι η κοινωνία μας είναι ποικιλόμορφη, είναι σημαντικό να γνωρίζουμε τα διαφορετικά μοντέλα συνύπαρξης - που δείχνουν πόσο (ή καθόλου) η πλειοψηφία μοιράζεται τους πόρους, τις ευκαιρίες και την εξουσία με τις μειονότητες. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιείται ένα μοντέλο 4 "φυσαλίδων" που χωρίζονται σε (1) Αποκλεισμός, (2) Διαχωρισμός, (3) Ενσωμάτωση (4) Ένταξη.

Ο κοινωνικός αποκλεισμός είναι μια σύνθετη και πολυδιάστατη διαδικασία, που δεν περιορίζεται μόνο στη φτώχεια, την υλική στέρηση και την πρόσβαση σε οικονομικούς πόρους. Ο αποκλεισμός λόγω ταυτότητας αυξάνεται τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο όσο και στην Ευρώπη και μπορεί να περιλαμβάνει τη φυλή, τη θρησκεία, την εθνικότητα, το φύλο, την ηλικία, την αναπηρία, την εθνικότητα/μεταναστευτική κατάσταση (πρόσφυγες, μετανάστες χωρίς χαρτιά, ανεπιθύμητοι μετανάστες).

Σε μια προσπάθεια να τεθούν τα θεμέλια της κοινωνικής ενσωμάτωσης, έχει αναγνωριστεί τόσο στον εταιρικό όσο και στον ατομικό κόσμο

- συμπεριλαμβανομένης της έρευνας, της εκπαίδευσης και της επιχειρηματικότητας - ως ένας από τους τρεις βασικούς πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης:

1. Οικονομία (ανάπτυξη, αποτελεσματικότητα)
2. Περιβάλλον (πόροι, απόβλητα)
3. Κοινωνία (Κοινωνική ενσωμάτωση, Ενδυνάμωση, Συμμετοχικότητα)

Τι είναι λοιπόν η κοινωνική ένταξη; Και γιατί είναι σημαντική; Η κοινωνική ένταξη μπορεί να οριστεί ως εξής: Η διαδικασία βελτίωσης των όρων συμμετοχής ατόμων και ομάδων στην κοινωνία. Η διαδικασία βελτίωσης της ικανότητας, των ευκαιριών και της αξιοπρέπειας των ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση με βάση την ταυτότητά τους.¹⁴ Είναι σημαντική για όλους, καθώς μόνο μέσω της κοινωνικής ένταξης μπορούμε να εξαλείψουμε τη φτώχεια και τις συγκρούσεις σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και τοπικό επίπεδο.

Όταν απαντάτε στην ερώτηση: Τι να συμπεριλάβουμε; Η απάντηση πρέπει να είναι συγκεκριμένη και σύνθετη, αναφερόμενη στην οικονομική, κοινωνική, πολιτική και πολιτιστική ζωή και σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας (ατομικό, οικιακό, ομαδικό, κοινοτικό, εθνικό, παγκόσμιο). Υπάρχουν τρεις (3) βασικοί τομείς της ένταξης: (1) χώροι, (2) υπηρεσίες και (3) αγορές. Οι χώροι μπορεί να είναι φυσικοί, πολιτικοί, πολιτιστικοί, οι υπηρεσίες σχετίζονται με την πληροφόρηση, την κοινωνική προστασία, την εκπαίδευση, την υγεία και οι αγορές περιλαμβάνουν την πρόσβαση στη στέγαση, την εργασία, τη γη και την πίστωση.

Ένα άλλο κρίσιμο ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι: Πώς να συμπεριληφθούν; Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι μια εξαιρετικά σημαντική διάσταση της κοινωνικής ένταξης. Λόγω περιορισμένου χώρου και χρόνου, το παρόν εκπαιδευτικό υλικό δεν μπορεί να υπεισέλθει σε λεπτομέρειες σχετικά με το θέμα - ο ρόλος του είναι περισσότερο να ευαισθητοποιήσει σχετικά με το ότι τα "δικαιώματα των μεταναστών" ή τα δικαιώματα των μειονοτήτων" είναι καθολικά ανθρώπινα δικαιώματα. Όλοι οι άνθρωποι πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ίσοι και με σεβασμό: εξασφαλίζοντας ότι έχουν την ικανότητα, την ευκαιρία και την αξιοπρέπεια, όταν εντάσσονται. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η σύμπραξη 3steps συμμερίζεται και υποστηρίζει την ιδέα του αυτοπροσδιορισμού: κάθε άτομο έχει το δικαίωμα να προσδιορίζει τη δική του κουλτούρα(-ες) και ταυτότητα.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The 3STEPS project 'Fostering education και inclusion of disadvantages refugee και migrant learners' (project number 612176-EPP-1-2019-1-AT-EPPKA3-IPI-SOC-IN) is an Erasmus+ Programme KA3 'Support for Policy Reform' started on 15 January 2020 και funded for three years by the European Commission - DG EACEA.

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, και the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Partners

Coordinator
Asociacion Caminos / Spain
www.asoccaminos.org

CESIE / Italy
cesie.org

ALDA / France
www.alda-europe.eu

symplexis

Symplexis / Greece
symplexis.eu

Mozaik / Turkey
www.mozaik.org.tr

3STEPS – Youth Curriculum © 2022 is licensed under CC BY-NC-ND 4.0.
To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.